

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. — Inserati do 80 pett vrt & Din 2, do 100 vrt & Din 2.50, od 100 do 300 vrt & Din 3, večji inserati pett vrt & Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašljova ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Odmevi v inozemstvu:

PO SESTAVI VLADE DRAGIŠE CVETKOVIČA

Inozemski listi, nemški kakor francoski, poudarjajo, da bo ostala zunanja politika jugoslovenske vlade neizpremenjena in da je bila izvršena njena preosnova samo iz notranjih političnih razlogov

Beograd, 7. febr. AA. Včeraj dopoldne je predsednik vlade Dragiša Cvetković sprejel v salonu notranjega ministrstva poročevalce domačih in tujih listov. V nevezanem razgovoru je izjavil, da je od dr. Stojadinovića prevzel posle, da je z njim obiskal vse oddelke predsedništva vlade in se seznanil z načelniki in drugimi uradniki. Z dr. Stojadinovičem, je dodal predsednik vlade, sem imel daljši razgovor in sva se razšla v najlepšem razpoloženju in prijateljstvu.

Nadalje je predsednik vlade izjavil, da je prevzel tudi posle notranjega ministrstva od dosedanjega ministra Acimovića in pristavil, da bo v kratkem, morda že danes, pozval k sebi novinarje in jim dal izjavo o politiki svoje vlade, kajti »ker sem tudi sam novinar, računam tudi s podporo novinarjev«.

Dr. Spaho namestnik zunanjega ministra

Beograd, 7. febr. e. Prometni minister dr. Mehmed Spaho je bil imenovan za vršilca dolžnosti zunanjega ministrstva, dokler ne bo imenovan zunanji minister dr. Cincar Marković ne bo prispel iz Berlina v Beograd.

Novi pravosodni minister dr. Viktor Ružić je prispel v Beograd včeraj popoldne. Takoj po svojem prihodu ga je predsednik vlade Dragiša Cvetković zapregel, nakar je prevzel svoj resor.

Slovo Cincar-Markovića v Berlinu

Berlin, 7. febr. AA. (Stefani). Italijanski veleposlanik Attolico je priredil kosilo na čast jugoslovenskemu poslaniku Cincar-Markoviću, ki odputuje v Beograd, da prevzame posle ministra za zunanje zadeve v vladi Dragiša Cvetkovića. Na kosilu so bile mnoge ugledne osebnosti iz nemških in jugoslovenskih krogov, kakor tudi italijanski častniki, ki sodelujejo na mednarodni jahalni tekmi. V tujakšnih krogih presojajo imenovanje Cincar-Markovića za jugoslovenskega zunanjega ministra za veliki-mi simpatijami, ker je znan, da je popolnoma naklonjen tesnemu prijateljskemu sodelovanju Jugoslavije z veselelami osi Rim-Berlin. Novi jugoslovenski zunanji minister Cincar-Marković je znan kot prijatelj Italije in njegova gospa popolnoma obvlada italijansko.

»Berliner Börsen Zeitung« objavlja članek svojega beogradskega dopisnika, v katerem pravi, da je imenovanje dosedanjega jugoslovenskega poslanika v Berlinu Cincar-Markovića za zunanjega ministra jamstvo, da bo vlada Dragiša Cvetkovića ohranila v zunanji politiki smernice, ki jih je določil dr. Stojadinović ter da bo Jugoslavija tudi nadalje gojila odnose dobre prijateljstva z Nemčijo. To je demanti za vse one, ki so trdili, da je bila sprememba vlade posledica zunanjih političnih razlogov in da je do spremembe prišlo zaradi zunanje vpliva. Do umika dr. Stojadinovića je prišlo izključno iz notranjih političnih razlogov.

Francoska sodba o novi vladi

Pariz, 7. febr. e. Snočni »Temps« objavlja poročilo svojega posebnega dopisnika iz Beograda, v katerem pravi, da predstavlja vlada Dragiša Cvetkovića novo kombinacijo. V notranji politiki bo Cvetkovića vlada delala za to, da se najde potreben stik z dr. Mačkom, da bi se čim prej rešilo hrvaško vprašanje. Zato je tudi Cvetković prevzel resor notranjega ministrstva. Dejstvo, da je v vladi tudi bivši hrvaški ban dr. Ružić, ki uživa v hrvaški javnosti precejšnje simpatije, je prav tako važen znak za novo vlado, da se pride do pomirjenja. V zunanji politiki ne bo nobenih bistvenih sprememb. Dr. Cincar Marković, ki je diplomat, bo skrbel, da zagotovi kontinuiteto politike, ki se v sedanjem mednarodnem položaju ne bo mogla spremeniti. Na drugi strani je treba opozoriti, da je novi zunanji minister popolnoma na tekočem glede vseh vprašanj, ki se tičejo balkanske skupnosti, ker je zavzemal položaj poslanika v vseh balkanskih prestolnicah. General Nedić je ostal minister za vojsko in morarico, kar je zadovoljilo vojaške kroge. Resor finančnega ministra pa je dobil človek, ki je znan v finančnih krogih.

Rumunski glas

Bukarešta, 7. febr. AA. Vse rumunski tisk piše s veliko pozornostjo o rešitvi vladne krize v Jugoslaviji. Listi prinašajo podrobnosti o razvoju krize ter objavljajo liste nove vlade Dragiša Cvetkovića in njegovo biografijo. »Independence Roumaine« pravi med drugim: Sprememba ju-

goslovenske vlade ni take prirode, da bi se v katerikoli stvari spremenila tradicionalna zunanja politika velike prijateljske in zavezniške države. Kriza je imela glavni namen, končno in na zadovoljiv način urediti hrvaško vprašanje. Nihče ne dvomi v uspeh jugoslovenskega premiera Cvetkovića pri tako pomembnem delu. Končna rešitev hrvaškega vprašanja bo znatno pripomogla h konsolidaciji Jugoslavije, katere politična vloga v tem delu Evrope je velika in pomembna posebno za ohranitev ravnotežja srednje in jugovzhodne Evrope.

Kaj pravi glasilo dr. Mačka

Zagreb, 7. febr. r. »Hrvatski dnevnik« objavlja v današnji številki naslednji komentar o ostavki Stojadinovićeve vlade:

Ostavka Stojadinovićeve vlade je bila sprejeta v zagrebških meščanskih krogih z zadovoljstvom, kakor so bile sprejete tudi ostavke drugih vlad, ki niso znale najti pota in načina, da ugođe najnujnejšim potrebam hrvaškega naroda. Motivacija dr. Mehmeda Spaha in njegovih tovarišev, da je treba pristopiti k definitivni ureditvi hrvaškega vprašanja, vsebuje brez dvoma ugotovitev dejstva, ki ga ni mogoče zanikati. Na kakšen način namerava nova vlada pripraviti pot za rešitev hrvaškega vprašanja, ni znano, ker v tej smeri ni dala nobene izjave. Prav tako je točno, da je Stojadinovića vlada predstavljala zapreko za rešitev hrvaškega vprašanja. Vsekakor je treba počakati, dokler nova vlada ne bo nekoliko več povedala o svojem stališču. Dragiša Cvetković je pripravljeno pot in čim prejšnjo definitivno rešitev vprašanja sporazuma s Hrvači označil kot politični del programa svoje vlade. To je načelna izjava. Hrvatsko stališče je bilo že večkrat jasno izraženo v izjavah predsednika dr. Vladka Mačka. Dr. Stojadinović je

»Semnalo« naglašal namen nove Cvetkovićeve vlade in pravi, da je glavna misija nove vlade urediti razmerje med Srbi in Hrvati ter ustvariti moralno edinstvo prijateljske in zavezniške države. Ustvaritev tega edinstva daje upanje, da bo stališče jugoslovenske zunanje politike postalo še močnejše ter da bosta Jugoslavija in Rumunija glavna činitelja za okrepitev miru in duha neodvisnosti v Podunavju. Vse to je v interesu rumunskega in jugoslovenskega naroda, katerih interesi so identični.

insistirati na tem, da se mu prizna legitimacija predstavnika večine Srbov in da se na podlagi tega prično pogajanja z njim. V tem smislu so že nekoliko tednov pisali njegovi listi. Nočemo se sedaj spuščati v vprašanje legitimacije, vendar pa ne smemo pozabiti tudi na to, da je za sporazum poleg formalne legitimacije potrebno tudi medsebojno razumevanje, ki ga pri dr. Stojadinoviću ni bilo. Hrvatsko vprašanje se bo enkrat moralo rešiti. Ne bomo na to čakali sto let, kakor so porogljivo pisali nekateri listi, toda rešiti se da samo na ta način, da hrvatski narod dobi, kar mu je potrebno za narodni razvoj, obstoj in svobodo. Dr. Milan Stojadinović je zahteval od nas kapitulacijo. To, kar so prelagali njegovi listi, ni bila ponudba sporazuma, temveč poziv h kapitulaciji. Na taki podlagi niso bili mogoči razgovori, kaj šele pogajanja. Dr. Stojadinović je torej s svojo politiko ne glede na vprašanje legitimacije onemogočil, da sodeluje pri pogajanjih s Hrvati. On je celo prišel v oster spor s Hrvati, da je postala njegova oseba ovira tudi za najbolj običajno izmenjavo misli, čeprav sicer osebna vprašanja niso prvenstvene važnosti. Ne da bi se spušča-

Naval beguncev v Francijo

Katalonija je izpraznjena ter je postala prava puščava

Pariz, 7. febr. e. S francosko-španske meje javljajo: V Argelesu ob morju blizu španske meje je bilo zgrajeno veliko zasilno taborišče za 50.000 beguncev. Postavljeno je bilo 1500 barak, vsaka sprejme lahko 150 ljudi. Včeraj ponoči je prispelo 3000 beguncev iz Španije v skupinah od 100 do 200 oseb. Ker taborišče ni bilo dovolj veliko za vse begunce, gradijo v Bacaresu novo taborišče, v katero tudi že prihajajo begunci. Francoske oblasti so ukrenile vse potrebno, da zagotove prehrano nesrečnim. Tako so včeraj v Argelesu kupili 1000 kg mesa, za danes pa naročili 5000 in za jutrišnjem 8000 kg.

Še včeraj do 7. jutri se je francoskim oblastem posrečilo zadržati ogromno množico ljudi, ki je prišla iz Španije pozneje pa je bilo nemogoče ustaviti val množice. Ljudje so hoteli na vsak način preko meje in jih ni bilo mogoče za nobeno ceno zadržati. Doslej so preiskali vsakega begunca, kakor je zahteval predpis, zaradi ogromnega naloga pa je odšel tudi nemogoče. Puške in samokrese ter razno orožje jim takoj vzamejo ter vse skupaj spravljajo v posebne zaboje. Razni zdravstveni ukrepi, ki bi bili nujno potrebni, pa so onemogočeni, ker je beguncem preveč iz Španije prihajalo ves dan vojaški avtomobili, avtomobili Rdečega križa, ki ne pretrgajo vozijo razen material. Vojska še ni prekorajčila meje, temveč prihajajo doslej le begunci. Ljudje prinašajo s seboj vse, kar poberejo med potjo, tudi topove, preletalske topove in razno vojaško opremo. Med begunci je mnogo starcev, ki so

tako onemogli, da takoj po prihodu čez mejo popadajo. Mnogi izjavljajo, da so zapustili domovino, ker nimajo ničesar več, da bi mogli braniti. Katalonija bo ostala na pol prazna in prava puščava. Poročevalci pariških listov javljajo, da se od Perthusa do Bouloua vali reka beguncev, ki je dolga 14 km, stopajo pa po 5 do 6 v vrsti, druga velika skupina moških in žensk pa počiva ob cesti. Okrog 6000 ljudi je že prešlo preko meje in prispelo v Argeles, računajo pa, da bo glavni naval opoldne in da bo še danes prispelo v taborišče do 50.000 beguncev.

Ze 300.000 beguncev

Pariz, 7. febr. AA. Skupno število ljudi, ki so v toku včerajšnjega dneva pobegnili iz Katalonije v Francijo, znaša po mnenju francoskih oblasti 270.000 do 300 tisoč. Od nedelje na ponedeljek je prestopilo mejo 40.000 milijnikov. Računajo, da bo v teku teh dni prestopilo francosko mejo še 140.000 milijnikov. Žene, otroci in starci potujejo v skupinah v razne francoske kraje, milijniki pa v koncentracijska taborišča. Včeraj je bilo poslanih v nacionalno španijo po lastni želji 4.000 milijnikov.

Francove čete zasedle Fals

Barcelona, 7. febr. AA. Francove čete so prekorajčile reko Ter ter zasedle mesto Fals. Ujetih je bilo čez 2.000 milijnikov. Francova letala so bombardirala luki Alicante in Cartagena. Na letališču v Villi Jigi je bilo uničenih 11 republikanskih letal.

Anglija in Francija pripravljene za posredovanje

London, 7. febr. e. Glede na dogodke v Španiji se angleška vlada iskreno zavzema za to, da bi se našli pogoji za čim hitrejšo premirje v Španiji, ker smatra, da je zmaga generala Franca zagotovljena in da nima smisla, da bi se še naprej nadaljevalo prelivanje krvi. Zaradi tega je bil včeraj zunanji urad ves dan v stikih z Rimom in Parizom. V zvezi s tem je tudi slišal francoski veleposlanik Corbin posetil lorda Halifaxa v Foreign Officeu.

London, 7. febr. AA. Ob koncu prejšnjega tedna se je razvoj dogodkov na španskem pospešil. Londona vlada je ne-

prestano v najtesnejših stikih s francosko vlado in si obe prizadevata, da preprečita nepotrebno prelivanje krvi. Razumljivo je, da bosta pripravljena posredovati, če se pokaže možnost. V ta namen je prišlo do stikov z vlado generala Franca in z republikansko vlado, vendar se položaj spreminja od trenutka do trenutka, posebno ter vse kaže, da ni več soglasja v republikanski vladi sami. Podrobnosti podatkov o posredovanju za sedaj policijani ne objavljajo.

Angleški listi zelo živo spremljajo razvoj

dogodkov na španskem. »Times« se vznemirja zaradi članka Virginia Gayde v »Giornalu d'Italia«, čes da je v nasprotju z angleško-italijansko pogodbo, po kateri se imajo vsi italijanski prostovoljci umakniti iz Španije, ko bo državljanska vojna končana. Gayda pa piše, da mora biti zmaga popolna, ne samo vojaška, temveč tudi politična. »Times« pravi, da je razlaga Chamberlainovega govora v italijanskih listih zbudila v Londonu začudenje. Italijanski listi so namreč pisali, da angleški ministri niso glede italijanskih zahtev istih misli kakor francoska vlada. Stališče Velike Britanije se prav nič ni spremenilo, odkar je Chamberlainov obisk v Rimu potrdil solidarnost Francije in Anglije.

Državniški obiski v Varšavi

Varšava, 7. febr. v. Poljski zunanji minister Beck je odgovoril svoj običajni februarski ekspozice v zunanjem političnem odboru sejma na kasnejši čas. Vzrok je dejstvo, da se pričakuje obisk italijanskega, rumunskega in madžarskega zunanjega ministra v Varšavi. Računajo, da bo italijanski zunanji minister Ciano prispel v Varšavo 25. t. m., rumunski in madžarski zunanji minister pa v teku marca. Šele po teh obiskih bo zunanji minister Beck podal svoj ekspozice o poljski zunanji politiki pred zunanje političnim odborom senata. V svojih razgovorih s Ciano in bo razpravljati tudi o poljskih kolonijalnih zahtevah. Poljska želi, da bi se ji omogočilo izseljevanje v prekomorske kraje in potrebna dobava surovin iz kolonij.

Naročajte, čitajte in širite »Slovenski Narod«!

Izjemno stanje na Madžarskem zaradi bombnega atentata pred veliko sinagogo v Budimpešti

Budimpešta, 7. febr. e. V teku preiskave zaradi atentata pred glavno sinagogo, pri katerem je bilo ranjenih več oseb, je policija izvršila okrog 30 preiskav in aretirala več osumljencev. Po dobjenih obvestilih je atentator vrzel štiri bombe in sicer s strehe sosedne šestnadstropne hiše. Policija je tudi ugotovila, da je imel atentator dva pomagača, ki sta stala na stopnicah in sta bila na straži. Obistevem je znan tudi osebnost opis atentatorja in njegovih sokrivcev, zato upajo, da bodo kmalu izsledeni. Preiskava je pokazala, da gre za večjo zaroto in atentat pred sinagogo naj bi bil začetek široko razporedene teroristične akcije. Zato je vlada smatrala za potrebno, da po vsej državi uvede izjemno stanje. Več števov atentata pred sinagogo je že lahko zapustilo bolnišnico, en znanec pa je umrl.

Politični obzorik

Svoboda in znosljivost kršč. soc. delaustva z ZZZ

»Hrvatski dnevnik« je objavil uvodnik, v katerem razpravlja o tesni medsebojni povezanosti svobode z znosljivostjo. Svoboda in znosljivost — tako poudarja imenovani list — sta dva pojma, ki se navidezno zdita nasprotna, dejansko pa sta tako čvrsto povezana, da se ne moreta očiti drug od drugega. Še več, ne moremo si misliti prave svobode brez znosljivosti, kakor tudi znosljivosti ni brez svobode. Toda svoboda in znosljivost nista abstraktna pojma. Ona sta dejstva ali pa sploh ne obstajata. Ne sme govoriti o znosljivosti tisti, ki v svoji mrznosti proti tuji ideji gre tako daleč, da zabranjuje vsako njeno svobodno manifestacijo, kakor tudi ne sme govoriti o svobodi tisti, ki je netoleranten nasproti tuji ideji... Narod je vedno stremel za tem, da da svobodno duška svojemu mišljenju o vseh gospodarskih, kulturnih in političnih vprašanjih. On je vselej veroval v sebe in svojo moč in ta vera mu je dajala moči, da je preživel tudi čase svete aliance in drugih absolutizmov. On je znal kajpak tudi molčati, toda ta molk ni bil znak brezbrčnosti in apatije, marveč čakanje na ugoden trenutek, ko bo lahko razvil vse svoje moči in ko bo narodni duh prepočil vse manifestacije narodnega življenja... Življenje brez svobode ni življenje nego je umiranje. Brez nje ne morejo obstojati ne narodi, ne poedinci. A ker narodi predstavljajo občestvo poedincev, ki so povezani med seboj s skupno zavestjo, kulturo, preteklostjo in istimi potrebami, ne morejo niti narodi biti svobodni, ako niso svobodni njihovi sestavni deli. Narod je torej svoboden samo v primeru, ako so svobodni njegovi člani, a njegovi člani so svobodni samo, ako je svoboden tudi njih narod. V srhu, da se očuva svoboda, je potrebna znosljivost, ker sta svoboda istočasno različna in istovetna pojma: drug ne more biti brez drugega.

Akcija za združitev

V nedeljo 22. p. m. je imelo vodstvo Jugoslov. strokovne zveze v Ljubljani sejo, na kateri se je razpravljalo o ponujanju združitvi krščansko-soc. delavske organizacije, to je Jugoslov. strokovne zveze s Krizmanovo delavsko organizacijo. Seja se je udeležilo 160 članov in članic. Predsednik Srečo Zumer je najprej prečital pismo Joža Gostinčarja, katero objavlja »Delavska pravica« v celoti. V tem pismu pravi Gostinčar med drugim: »Mi smo gotovo vsi za mir med krščanskim delavstvom, toda ne na način volka, ki je vabil k sebi ovco, da bi jo požrl. Vabilo v »Slovenec« je naravno želito, mimo katere moremo iti samo z obžalovanjem. Ako jim nismo dovolj »katalitski«, bomo v tej družbi postali pogani. Po mojem mnenju se z ozirom na varnost in mir ter na smernice JSZ ne moremo združiti z ljudmi hudobnega namena. Po mojem mišljenju je ta ponudba nesprejemljiva in jo je treba kratko odkloniti. V vztrajnosti in poštenju je naša prihodnost.« Predsednik je povedal, da je posetil škofa dr. Rožmana, ki se trudi, da bi pomiril sprti delavski organizaciji, in da prisostvuje seji tudi škofov odposilnec p. Angelik Tominec. Po strokovnih poročilih se je pričela razprava o združitvi JSZ in ZZZ. Združitev je zagovarjal edini Peter Lombardo, strokovni tajnik, vsi drugi govorniki so bili proti. Izvajanja P. Lombarda so izzvala, kakor poroča »Delavska pravica«, velikanski odpor in burne proteste. Končno je bila sprejeta resolucija, ki se izreka proti združitvi, kakor je to nasvetoval soustanovitelj Jugoslov. strokovne zveze starina Jože Gostinčar.

Knežinja Olga v Atenah

Atene, 7. febr. e. Nj. Vis. knežinja Olga, vojvodinja Marina Kentska ter grofica Elizabeta Thöring so prispale v Atene, kjer bodo prisostvovala spominski svečanosti za pokojnega očeta princa Nikola. Na postaji sta jih sprejela Nj. Vel. kralj Jurij in njihova mati knežinja Jelena, poleg tega pa predstavniki civilnih in vojaških oblastev.

Madžarski poslanik zapustil Moskvo

Budimpešta, 7. febr. e. Službeno javlja, da je madžarski poslanik Jungers z vsem obhajem poslanstva zapustil Moskvo in odpotoval na Madžarsko.

Curth, 7. februarja. Beograd 10, Paris 11.71, London 21.7275, New York 442.375, Bruselj 74.75, Milan 23.30, Amsterdam 238.85, Berlin 177.62, Praga 15.15, Varšava 53.65, Bukarešta 3.37.

Železnice v Sloveniji donašajo največ

Zanimivi podatki iz brošure, ki jo je izdala ZJNZB
oblastna uprava v Ljubljani

Ljubljana, 7. februarja
Združene jugoslovanske železnice, ki so
brošuro izdala, ki jo je izdala ZJNZB
oblastna uprava v Ljubljani, je izdala brošuro o železniškem prometu, železnice
in železničarjih v državi. Brošura ima na-
slov »Jugoslovanske železnice v sliki, šte-
vilki in besedi«. Uvrstila jo moramo med
najboljše in najpogostejše pripomočke za
proučevanje naših gospodarskih razmer.
njena odlika je predvsem, ker navaja iz-
popolnjene in popravljene številne uradne
statistike, tako da se nam nudi verjen pre-
gled o gospodarnosti ter gospodarskih
vprašanjih naših železnice.

Brošuro izpopolnjuje kartogram, ki na-
zorno prikazuje prometno obremenitev
posameznih prog. Predvsem opazimo, da
je najvišja prometna obremenitev na progi
srednje Evrope ter se zgošča ob južnih
pokrajinih severnih in severozahodnih
pokrajinih države. Pri tem je po-
sebnost poučna ugotovitev, da pri nas pre-
vladuje železniški promet nad morskim plo-
vom, čeprav drži k morju že 8 prog. To je
treba pripisati nerazvitosti naše morskog
plovbe, neugodnim prometnim vezem
med pristanišči in industrijskimi kraji,
slabim gospodarskim vezem naše države
s prekomorskimi državami kakor tudi so-
razmerno primitivnim vezem naše države
a upoštevati moramo še, da so naše
železniške proge, ki nas vežejo z morjem,
še novejšje.

V Sloveniji je najbolj obremenjena
proga Ljubljana — Zidani most in si-
cer znaša prometna obremenitev 9 milij-
onov brutto ton na kilometer. To je hkrati
najbolj obremenjena proga v državi. Pro-
go Zagreb — Ljubljana — Jesenice priste-
va, jo za najvišje zvezo med Balkanom
in srednjo Evropo. Dvojni tir na progi
Zidani most — Zagreb so projektanti do-
ločili že leta 1892 ko so bili izdelani na-
črti za to progo, in nasip je bil narejen tudi
za drugi tir. Stroški za drugi tir bi zna-
šali okrog 80—100 milijonov din, kar je
v primeru izdatki za most med Pančev-
cem in Beogradom (360 milijonov) in s
pomenu proge malenkost.

Ce presojamo število železničarjev glede
na dolžino železnice na področjih posamez-
nih direkcij se zdi, da je v Sloveniji pre-
več uslužbencev. Državno povprečje znaša
6,5 v Sloveniji pa 8,5. Toda oziroma se
moramo predvsem na gostoto prometa in
donosnost železnice. Tako nam statistika
kaže, da odpade v Sloveniji na 1.200.000
prebivalcev, 12.680.440 potnikov (1.1937)
ali 10,5 potnikov na prebivalca. V tem
pogledu naša direkcija visoko prkša vse
druge. K temu še najpogostejše, da je

znašalo povprečje potnikov na kilometer
proge predlanski 5.590, v sami Sloveniji
pa 11.050. Pač pa je število potniških ki-
lometrov na področju subotičke direkcije
nekoliko višje kakor pri nas ter znaša 385
km na prebivalca, v Sloveniji pa 374. To-
da državno povprečje znaša komaj 192 km
na prebivalca. Glede izkoriščenosti prog
je Slovenija zopet na prvem mestu s 392
tisoč potniških km na kilometer proge.
Tudi številke o tovrstnem prometu nam
kažejo, da je najvišja promet pri nas.
Proglanski je znašala povprečna obre-
menitev v tovrstnem prometu 1650 brutto-
ton (km. a na področju ljubljanske direk-
cije je bilo povprečje preseženo za 680
bruttotonov km ali za 41%. Na področju
zagrebške direkcije je bilo povprečje pre-
seženo za 25%, na področju drugih di-
rekcij pa je bila obremenitev globoko pod
povprečjem.

Najgostejše so postaje pri nas, najred-
keje pa na področju beogradske direkcije,
vendar odpade pri nas največ potnikov na
eno postajo, kar kaže, da so postaje pri
nas najbolj izkoriščene. Čeprav je gostota
postaj v Sloveniji največja, bi bilo treba
še najmanj 24 postaj, odnosno postajališč
glede na gospodarske potrebe. Na nova
postajališča bi odpadlo okrog 1.200.000
potnikov ali 50.000 na eno postajališče
letno.

Da železnice v Sloveniji v resnici dona-
šajo največ, nam kažejo številke o trans-
portnih dohodkih. Državno povprečje zna-
ša 210.000 din na kilometer, a v Sloveniji
dosega dohodki 350.000 din na kilometer
ali 140.000 din več (66,7%). Le železnice
zagrebške direkcije se presegajo državno
povprečje (214,4%), vse druge so pa pod
povprečjem, najbolj beogradska, in sicer
za 29,5%. Da na področju ljubljanske že-
lezniške direkcije ni zaposlenih preveč že-
lezničarjev, temveč premalo, sprevidimo
po številkah, ki nam kažejo, da odpade
pri nas na posamezno železničarja naj-
več transportnih dohodkov, in sicer 42.000
din ali 10.000 več od državnega povprečja.
Ob koncu 1. 1937 je bilo zaposlenih pri
nas 9.578 železničarjev, moralo bi jih pa
biti 12.600, to se pravi 31,5% jih je bilo
premalo, medtem ko jih je bilo v odstotkih
izraženo prav toliko preveč na področju
beogradske direkcije. Samo po sebi se
razume, da so zaradi tega naši železni-
čarji najbolj obremenjeni. Če se to ne bo
kmalu spremenilo, se bojo morale prej
ali slej poznati škodljive posledice. Pre-
dvsen velike požrtvovalnosti naših železni-
čarjev se moramo zahvaliti, da promet pri
nas še ne trpi in da so redke prometne
nesreče.

samospeve »Begunka pri zibelci.« »Veter
veje« in pestro ter doživljajski zelo močno
»Kaj bi le gledal; pevin ton je lepo na-
stavljen in izrazna interpretacija odlična
in izraz poglavljen. Polajnarjeva razpolaga
z zelo ugodno pevsko kvaliteto, ki jo je že
danes uveljavila in ji obeta v bodoče še
lep, uspešen razvoj k vedno večji izobilni-
vanosti. Vse solistične točke je spremljal
na klavirju pianist M. Lipovšek, ki se je
enakovredno prilagodil obema pevčema ter
zopet potrdil svoj sloves izvrstnega spre-
mljevalca, pa istočasno tudi interpreta. Kon-
čno je mešan zbor Glasbene Matice zapel
vrsto izbranih zborov: »Bolest je kovač«,
»Večerno pesem«, »Napitnice«, »Kroparje«
in »Lanc«, s sopranskim solom Lj. Polajnar-
jeve pa še »Zelenega Jurijca«.

Tako orkester, kakor je zlasti ženski in
mešani zbor so vsi pokazali vestno delo,
vseled česar so bile orkestralne in pevske
točke zelo emotivne, interpretacijski in teh-
nično prav lepo izklesane. Posebej moram
omeniti pevski zbor Glasbene Matice, ki je
z izvrstnim podajanjem izredno verno pri-
kazal predvsem »Bolest je kovač«, »Napit-
nice« in »Zelenega Jurijca«. Vse orkestralne
in pevske točke je odlično nastudiral in di-
rigiral Mirko Polić ter vložil v nje toliko
dela, da jih je izrazil z vžitjem celotnega
orkestralnega in pevskega zbora ter s tem
močno pripomogel k enotnosti kvalitativne
visline Lajovčevega umetniškega večera.

Celotni koncert je bil s kvalitativnega
vidika zelo posrečena prireditve tako s strani
izvajanja, kakor tudi s strani izbora
skladb, ki so uspešno posredovale mnogo-
številnemu občinstvu razumevanje v po-
membni del slovenskega tovrstnega glasbe-
nega življenja. Njegova važnost namreč
ni bila le v čisto umetniškem, marveč tudi
v glasbeno-vzgojnem pogledu, ki naglaš-
va vrednost stilnih koncertov kot sredstva za
temeljito spoznavanje določenih stilnih do-
bet njenega reprezentanta. Takšnih koncer-
tov si še želimo v prihodnosti, da bodo
dvignili naše, dokaj zaspano glasbeno živ-
ljenje in zopet polnili koncertne dvorane.

Nečimer pokopan na Viču

Ljubljana, 7. februarja
Na viškem pokopališču so danes dopol-
nili položili v grob truplo mladega ob-
upanca Martina Nečimera, ki je včeraj
zjutraj legel pod vlak na progi pri do-
gem mostu. Kakor je sedaj ugotovljeno,
je komaj 21 letnega fanta pogoltna v obup
nesrečna ljubezen do še mlajšega dekleta.
Pokojni Nečimer je prišel sele pred letom
dni v Ljubljano od doma iz Mrtvice pri Kr-
škem in opravljal je tu razna priložnost-
na dela. Potem je nekaj časa služil za
hlapca pri čudnu, kjer stanuje družina
upokojenega delavca Kolinske tovarne Iv.
Pfeferja in tu se je seznanil s 16 letno
Lovreto, v katero se je kmalu zaljubil.
Pozneje je Nečimer nastopil službo hla-
pca pri nekem posestniku na Glincah, pa
se je še vedno vračal k čudnovim, kjer se
je lanko sestal z dekletom.

Ze pred novim letom pa se je Nečimer-
ju zdelo, da mu Lovreta ni več tako na-
klonjena in ji je to tudi večkrat očital.
Martin je bil sicer ponižen in dober fant,
vendar si je že tedaj preskrbel noč in je
dekletu večkrat zagrozil, nekoč pa ji po-
nužil noč, češ naj ga zabode. Najhuje pa
je zadelo Martina to, da je v zadnjem ča-
su večkrat srečal Lovreto v mestu, kamor
je hodila v cukrarno za revno domačo dru-
žino po jedila, v družbi dveh ali treh fan-
tov. V spremstvu drugih jo je zalotil tu-
di v soboto zvečer in nato na Glincah z
vilami napadel dozvednega telmeke. Ka-
sneje je Martin pribežal do stanovanja
Pfeferjevih, kjer je poklical Lovreto in
ji dejal, naj naslednje jutro pogleda sko-
zi okno na progo, ker bo nekaj videla.
Dekle se ni zavedlo, kam meri s temi be-
sedami, naslednje jutro pa so našli fan-
ta na progi mrtvega.

Nesreča pod Sv. goro

Sava, 7. februarja
Hudo nesrečo je doživel na vožnji posest-
nik Očekpek s Tirne, vasice pod Sv. goro.
S sosedom sta naložila voz praševic in sta
jih peljala v dolino. Močno se jima je mu-
gilo, ker se je že blizala noč. Krenila sta
na pot po cesti ki pelje skozi St. Lambert.
Voznika sta bila že na odprti cesti, zato
sta izrabila priliko in pogoltna voz. Konja
je v največjem diru zadel ob skalo in se
prevrnil. Največ poškodb je utrpel Očekpek.
Nanj se je zavalil svinjski hlev in tudi vo-
znik je padel nanj. Pri padcu mu je zas-
kalo glavo, tako da se ni mogel nikamor
premakniti. Sopotniku se je posrečilo zle-
st izpod voza in rešiti se ponesrečenega O-
čekpe. Brž so ga odpeljali domov. Poklicali
so tudi zdravnika ki je ugotovil, da si je
natrgal kite v vratu.

Z nerednim Očekpom sočustvuje vsa vas,
saj je na glasu kot posten in marljiv go-
sposdar. Moža pa dobro poznajo tudi šte-
vilni izletniki in prijatelji Sv. gore. Njegova
domaćija stoji tik glavne poti s Save na
Sv. goro in je pri Očekpom našel zavetje
že marsikateri izletnik ki ga je dohitela
nevihta.

Z Jesenic

— Poroki Včeraj se je poročil g. Lojze
Katnik, uradnik KID z gđ. Vido Pohar-
jevo, hčerko uradnika KID na Jesenicah.
Mlademu simpatičnemu paru naše iskrene
čestitke in obilo sreče!

— Ples Jeseniške Skale. V soboto se je
v vseh prostorih Sokolskega doma vršil
tradicionalni ples Skale, ki je pritegnil
mnogo ljudi iz revirja in podeželja v So-
kolski dom. Najbolj častno je bila zastop-
ana Gornja Savska dolina. Prišli so smu-
čarji, planinci, lovci, planšarji in orglarji
iz raznih krajev Gorenjske ter oskrbniki
planinskih domov in koč s Triglavskih
pogorja in Karavank, tako da se je zbrala
v Sokolskem domu zelo pestra in razi-
grana družba. Dekoracija prostorov je
imela deloma planinski, deloma moderen
značaj. Vestibul je bil spremenjen v na-
ravni planinski park. Postavljene so bile
smreke, mešeni in krivenčasti borovci, ki
jih je Čopov Jože iztaknil neke visoko v
gorah. Posrečen je bil tudi planinski bi-
vak narejen iz črtila, ki je pritegnil mno-
žico radovalnih ljudi. V glavni dvorani je
bila moderna dekoracija, za zaljubljene
pa je bil postavljen bar. Po stenah so bile
nameščene slike iz planinskega življenja
in temu primerni so bili tudi napisli. Na
stanih so brhke Gorenjske prodajale za-
jete pustne krofe, dobilo pa se je tudi
kuhan fižol z oljem, čežilo in česnom ter

druge domače dobrote. Prireditve sta se
udeležila tudi g. generalni ravnatelj KID
g. Karol Not, tehnični ravnatelj dr. inž.
Herman Kliner, več oficirjev ter druge
vidne osebnosti iz gorenjskega gospodar-
skega in kulturnega življenja. Ob zvokih
odličnega orkestra, kmečkega tria in har-
monik je trajalo veselo planinsko rajanje
do jutranjih ur. Šele popoldne so se vra-
čale skupine razigranih fantov s harmoni-
kami na čelu nazaj v planinske vasi in
na podeželje.

Iz Trbovelj

— Izobraževalni tečaj II. rudarske sku-
pine. Kakor druga leta prireditelj II. sku-
pine rudarske zadruge kot predstavništva
vsega rudarskega delavstva v Trbovljah
izobraževalni tečaj, na katerem bo pre-
daval g. dr. inž. Kersnič iz Ljubljane o
rudarski policijskih predpisih, rudn. inž.
g. Vinko Preželj o preprečitvi nezgod in
varnosti pri delu, upravnik bratovske
skladnice Zagorje g. Šober o rudarskem
zavarovanju, rudn. zdravnik g. dr. Baum-
garten o zdravju delavca in njegove dru-
žine, o rudninah pa bo predaval g. inženir
Munda iz Ljubljane. Prvo predavanje bo
v sredo 8. t. m. ob 4. uri popoldne v De-
lavskem domu. Tečaj bo zaključen okrog
20. t. m. Slični tečaji so se vršili tudi v
obeh sosednih rudnikih in so bili vsi do-
bro obiskani.

— Izuševanje mokrih travnikov. Kr.
banska uprava bo leta letos dovoljevala
podpore za izuševanje mokrih travnikov
in ureditev plazov, ki ogrožajo gospodar-
ska poslopja. Prošnje je predlagati pravil-
no kolkovane z banovinskimi kolki tu-
kajšnji občini do 14. t. m.

— Zastrupljanje nezaščitenih divjači-
ne. Prebivalstvo se opozarja, da bodo lov-
ska udruženja polagala v času od 10. t.
m. do 15. marca strup v krvavih klobasah
in pljučah radi zastrupljanja lisic in
drugih roparic in se bo polagal strup v
plazovju pod Retjem, na pobočju Bukove
gore in okolici. O najdbi poginule divja-
čine naj se takoj obvesti lovške uprave,
zlasti pa se prebivalstvo opozarja,
da je nevarno uživati najdeno divjačino,
ker je meso zastrupljeno z izredno ne-
varnim in močnim strupom.

SPORT

Občni zbor SK Polža

V lovski zbori restavracije Slamič je bil
snoči občni zbor SK Polža. Ker je pred-
sednik dr. Adolf Golia odsoten, je otvor-
il in vodil občni zbor najstarejši odbor-
nik g. Vinko Okorn. Po uvodnih formal-
nostih je poročal tajnik g. Jože Zupanc-
čič o delovanju kluba v preteklem poslo-
vem letu. Delo se je osredotočilo okrog
klubovega doma na Polževem. Kakor skoraj
vsa naša društva in klube, ovira tudi
SK Polža v delu težak gmotni položaj.
Imamo že peto neugodno zimo, odkar sto-
ji dom na Polževem in to se seveda mo-
čno pozna klubovim financam. Navzlic te-
mu pa zre klub z zaupanjem v bodočnost,
saj je našel v javnosti polno razumevanje
za svoje delo.

O stanju blagajne je poročal g. Božo
Ravnihar. Položaj kluba se je od zadnje-
ga občnega zbora v finančnem pogledu
sicer nekoliko zboljšal, ni pa še zadovoljiv.
Za nadzorstvo je poročal g. Rajko Ogrin,
da je našel vse knjige v najlepšem redu.
Predlagal je razrešnico za zahvalo in pri-
znanjem blagajniku in njegovemu namest-
niku. Ker je predsednik g. dr. Golia pre-
obložen z delom, je bil za poslovedbeča
podpredsednika izvoljen g. dr. Milan Du-
lar, v odpor pa g. Blejč, Grum in Lesko-
vec. članarina in vplisnina ostaneta neiz-
premenjeni. Odbor bo skušal še letos ure-
diti na Polževem avtomobilski promet, ta-
ko da se bodo lahko letoviščarji in izlet-
niki vozili v poletnih mesecih s Polževga
v Vršno goro, kjer bodo imeli na razpolago
moderno kopalnico. Na občnem zboru je
bilo sprotih še več drugih koristnih po-
bud, da se bo delo za Dolenjsko uspešno
nadaljevalo.

Naše gledališče

DRAMA

Zacetek ob 20 uri

Torek, 7. februarja: Kralj na Betajnovi.
Gostovanje ansambla mariborskega Na-
rodnega gledališča. Izven
Sreda, 8. februarja: Hollywood. Red Sreda
Četrtek, 9. februarja: Žene na Niskavuo-
riju. Red B
Petek, 10. februarja: zaprto. (Gostovanje
v Mariboru: Hlapci)

Sobota, 11. februarja: Upniki, na plan! Iz-
ven
Nedelja, 12. februarja: ob 15. uri: Snegul-
čica. Izven. Znižane cene. Ob 20. uri:
Trideset sekund ljubzni. Izven. Zni-
žane cene

— Kralj na Betajnovi, ki ga bo vpriporilo
mariborsko Narodno gledališče drevi kot
gostovanje v naši dram, obeta postati s
tem gostovanjem dogodek dneva, saj bo
imelo naše občinstvo priliko končno spo-
znati umetniška stremiljenja in sadove tega
vztrajnega, marljivega in izredno ambici-
oznega kulturnega zavoda. V igri so za-
poslene najboljše umetniške moči, ki de-
lujejo že leta in leta v Mariboru, in nekaj
mlajših iz naraščajoč. Vsekar bo to go-
stovanje za Ljubljano značilen in zanimiv
dogodek, kateremu naj nihče ne zamudi
pristopovati. Igrali bodo: Pavle Kovič,
Zakarijskova, Razbergerjeva, Razberger,
Skrbinšek, Jože Kovič, Nakrst, Gorinšek,
Gorinškova, Savinova, Simčičeva, Košuta,
Košič, Blaž, Verdonik, Malec, Črnobori,
Štandeker, Turk in Blatnik. Režiser: Jože
Kovič.

OPERA

Zacetek ob 20 uri

Tor, 7. februarja: zaprto
Sreda, 8. februarja: Ljubavni napoj. Izven.
Globoko znižane cene
Četrtek, 9. februarja: Frasquita. Red Če-
trtek
Petek, 10. februarja: Gostovanje plesne
skupine Devi Dja. Izven
Sobota, 11. februarja: Lohengrin. Red A
Nedelja, 12. februarja: ob 15. uri: Ančka,
opereta. Izven. Znižane cene. Ob 20.
uri: Tosca. Gostovanje Vere Majdičeve
in Josipa Gostiča. Izven

— Baletna skupina »Devi Dja« z Sund-
skih otokov bo nastopila v naši operi v
petek 10. t. m. zvečer ob 20. Na sporedu
imajo 15 različnih plesov in iger, ki so do-
ma na velikih Sundskih otokih, predvsem
v Bali, na Javi, Sumatri in Borneu. Sku-
pina, ki šteje 35 oseb, ima lastne dekora-
cije ter izredno slikovito garderobo. Ple-

sejo ritmične plesne, bojne igre, mitološke
plesne itd. Baletna skupina »Devi Dja« je
že dalj časa na potovanju po Ameriki in
Evropi ter je žela povsod največje zanimi-
vanje in priznanje. Opozorjamo na gostova-
nje v petek, dne 10. t. m. Predprodaja v
operi.

Beleznica

KOLEDAR

Dances: Torek, 7. februarja. katoličani:
Romuald, Julijana

DANASJE PRIREDITVE

Kino Matica: Robin Hood ob 16. in 19.
Ljubljensce Oxforda ob 21.
Kino Sloga: Na bulvaru
Kino Union: Kriz ob potoku
Kino Moste: Viza Vila
Prirodoslovno društvo: predavanje dr. O.
Reye o vplivu klime na človeka in kulturo
ob 18.15 v mineraloški predavalnici uni-
verz

Predavanje inž. Vladislava Pečenka »O
sodobnem ogrevanju prostorov« ob 20.30
v predavalnici Udruženja jugoslov. inženir-
nerjev in arhitektov, Kongresni trg 1/II

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9,
Ramor, Miklošičeva cesta 20, Murmayer,
Sv. Petra cesta 78.

Ozpod sita

Mal prispevek k velikemu pospeševanju
tajskega prometa pri nas
V planinski koči, do katere vodi lepa
cesta, plačš za obed brez vsake pijače
35 din.

Ce te zanese v Kranjsko goro in bi si
rad ogledal »Eriko«, pa te ne mika hoja po
trdem, zgajenem snegu, lahko najameš sa-
ni, da se odpelješ tja. Približno 3 km je od
Kranjske gore do »Erike« in za tri kilo-
metre vožnje s sanmi sta plačala oni dan
dva gosta 50 din.

Dva turista sta se vračala s Komne.
Ustavila sta se v »Zlatorogu«, kjer sta na-
ročila sani, da bi se odpeljala na postajo
v Bohinjsko Bistrico. Domenila sta se z
voznikom, koliko bo računal in naročila
sta mu, naj počaka pred »Zlatorogom«. Ta
čas, ko sta se v hotelu pripravljala na pot,
je pa prišla s Komne petična družba z za-
grebske lile. Ponudila je vozniku več, ka-
kor sta mu hotela plačati naša turista in
odpeljal je zagrebško gospodo v Bohinjs-
ko Bistrico njima izpred nosa. Morala sta
hoče noče ubrati pot pod noge. Ker sta
se pa bala, da bi utegnili zamuditi vlak,
sta najela druge, s postaje vračajoče se sa-
ni. A voznik je zahteval dvojno plačilo,
češ da bo moral konje poditi. In plačala
sta, ker jima ni kazalo drugače.

Snežne razmere

Poročilo tujskopremetnih zvez v Ljublja-
ni in Mariboru, SPD in JZSS

z dne 7. II. 1939

Kranjska gora 810 m: —4, sončno, 50 cm
snega, prišč. sankališče uporabno
Rateče-Planica 870 m: —4, sončno, 40 cm
snega, prišč. na sončnih legah osre-
njen, skakalnice uporabne
Planica-Slatna 950 m: —6, sončno, 60 cm
snega, prišč. drališče uporabno
Planica-Tamar 1108 m: —5, sončno, 70 cm
snega, prišč.
Peč-Petelinjek 1440 m: —3, sončno, 60 cm
snega, prišč.
Dovje-Mojstrana 650 m: —5, sončno, 25
cm snega, srez
Pokljuka 1300 m: —6, sončno, 80 cm sne-
ga, prišč.
Bohinj »Zlatorog« 530 m: —7, sončno, 15
cm snega, osrenjen
Dom na Komni 1530 m: —6, sončno, 150
cm snega, prišč.
Dom na Voglu 1540 m: —4, sončno, 175
cm snega, prišč.
Gorjuse 1000 m: —12, sončno, 50 cm sne-
ga, prišč.
Kočna na Zelenici 1534 m: —8, sončno, 200
cm snega, osrenjen
Velika planina 1558 m: —5, sončno, 80 cm
snega, prišč. po robovih osrenjen

Iz Celja

— O naših pomorskih tržiščih in njih
odnoš do tujih tržišč bo predaval v sre-
do 8. t. m. ob 20. v risalnici meščanske
sole glavni tajnik podmladka Jadranske
straže za dravsko banovino g. Pirnat iz
Ljubljane. Predavanje bodo spremljale
sklopične slike. Priredilo ga bo Društvo
absolventov državnih trgovskih šol v Ce-
lju.

— Dva napada in dve nesreči. Ko se je
vračal 31letni Leopold Šket, sin posestni-
ca z Dola pri Pristavi, v petek ponoči do-
mov, ga je blizu doma napadel neznan
moški in ga zabodel z nožem večkrat v
desno roko. V Gornjem Breznu pri Humu
ob Sotli so trije moški iz iste vasi napadli
32 letnega posestnikovega sina Štefana
Borišča iz Zg. Brezna in ga z udarci za-
motiko hudo poškodovali po glavi. V na-
deljo zvečer se je 32letni dimnar Štefan
Goligrane iz Petrovca na cesti v Petrova-
hkega zaletel z motornim kolesom v nekega
moškega, nato pa se v voz posestnika Le-
saka iz št. Janža. Moški, v katerega je
Goligrane zavozil, je dobil lažje poškod-
be, Goligrane pa si je pri padcu prebil
lobanjo in se tudi poškodoval po vratu.
Ko je vozil 27 letni hlapec Franc Krajnc
s Planine pri Sevnici v soboto les iz gozda
je padel na zamrzlih tleh in si izpahnil
desno roko v ramenu. Poškodovanci se
zdravijo v celjski bolnici.

Iz Slovenjgradca

— Sokolski občni zbor. V sredo ob 20.
bo v veliki dvorani Sokolskega doma ob-
čni zbor slovenjgradskega Sokolskega dru-
štva. Občni zbor je za vse članstvo ob-
vezen!

— Lepo planinsko slavlje. V soboto se je
vršil v vseh prostorih Sokolskega doma
tradicionalni planinski ples, katerega se je
udeležilo obilo planincev iz Slovenj Grad-
ca in vseh bližnjih krajev. Naši vrli pla-
ninci so za to priliko veliko sokolsko dvo-
rano spremenili v idiličen gozdiček, nad
katerim so kraljevala na odru vse tri pri-
jubljene postojanke slovenjgradske SPD.
Prav presenetljiva pa je tolikrat občinstvo nov
orkester pod taktirko neumornega g. Ci-
rila Janjka, ki je prvič nastopil in že pri
prvem nastopu ted nedeljen priznanje. O
polnoči je bila izvoljena »Mis Pungart« v
osebi gđ. Mare Fritz, nkar je trajalo
pod smrekami planinsko rajanje do ranega
jutra.

Anico Hribernikovo so našli v Savi

Ljubljana, 7. februarja
O usodi pogrešane Anice Hribernikove
iz Zapog, ki je bila zaposlena v tovarni
»Intex« v Kranju, se je marsikaj ugibalo
tako v družbah njenih tovarišic v Kranju
kakor tudi med domačini v Zapogah in v
sosednih vaseh. Ko se je v soboto po sv.
Treh kraljih raznesla vest, da je mlado
dekle izginilo in se poprej sprijlo z doma-
čimi, je le malokdo verjel, da bo Hriberni-
kova skočila v Savo, kakor je napovedala.
Pozneje pa, ko je le ni bilo nazaj, so neka-
teri verjeli, da se je dekle v obupu res
pognalo v Savo, dočim so bili drugi mne-
nja, da je odšla v tuje kraje. Sorodniki in
njihovi znanci so preiskali ves breg Save
od Kranja do Smlednika, a trupla niso na-
šli in so zato še vedno upali, da se bo
Ana vrnila.

Včeraj pa je bilo konec vsakega ugiba-
nja. Ko je stopal neki domačin dopolne
ob Savi poleg vasi Beg, je naenkrat opa-
zil okraj brega v vodi nekaj temnega. Bi-
lo je človeško truplo. Brž je obvestil o
tem orožniku v Smledniku K Savi sta od-
šla v spremstvu domačinov komandir An-
ton Zidar in narednik Simon Golič. Oro-
žnika sta s pomočjo domačinov kmalu
spravila truplo na breg in sicer pri vasi
Prebačevu. Ko so ga prepeljali v mrtvaš-
nico v Trbovljah, so domačini spoznali v
utopljenki pogrešano Ano Hribernikovo. O
najdbi trupla so domačini obvestili tudi
pokojnično mater, sestro in brata, ki so
vsi potrdili, da gre res za truplo hčerke,
oziroma sestre. Pogreb bo danes popoldne
na p. v Trbovljah.

Poziv slovenski javnosti

DNEVNE VESTI

— Kaj je staž in volonterska služba zdravnikov. Po določbah finančne zakonodaje, po kateri se polovica volonterske službe prizna pri vstopu v državno službo, je ministrstvo socialne politike in narodnega zdravja poslalo vsem banškim upravam in državnim bolnišnicam poizvedo, kaj je stažiranje v svrhu specializacije in kaj volonterska služba. Po členu 5. uredb o praktičnem stažu za zdravnike in medicince je dovoljeno vsakemu zdravniku po dovršenem enoletnem stažu, da se v svrhu specializacije obrne na ustanovo, kjer se hoče specializirati. Uprava dotične ustanove ga sprejme in dodeli na delo tistemu oddelku, kjer želi in kjer ima zakonsko možnost specializirati se. Volonterska služba po zakonu o bolnišnicah je zdravniška služba, ki se odredi z odlokom ministrstva in na temelju pogojev, ki jih določa uredba o volonterski službi. Volontirjem se vračuna polovica volonterske službe ob vstopu v državno službo, kakor da so bili ta čas v državni službi. Zdravnikom stažistom se pa čas, ki so ga prebili na praktičnem stažu, ne računa v državno službo.

— Boj proti sladkorni bolezni. V naši državi je sladkorna bolezen močno razširjena. Napredne države imajo celo vrsto ustanov, ki skrbijo za sistematično zdravljenje diabetikov in za njihovo socialno preskrbo. Tudi pri nas bi bile potrebne javne ambulante za diabetike, ki niso socialno zavarovani. Sola narodnega zdravja v Zagrebu je že leta 1935 ustanovila poseben odsek za izdelovanje insulina. Temu oddelku je namenilo ministrstvo narodnega zdravja vlogo državnega centra za proizvodjo insulina za potrebe vse države, obenem je pa omogočilo zgraditi in modernizirati vse v ta namen potrebne laboratorije. Laboratoriji so zgrajeni že od leta 1937, pa še ne morejo v njih izdelovati insulina, ker finančno ministrstvo še ni dovolilo dobave trošarine prostega alkohola, ki se rabi v laboratorijih.

— Uvedba brzojavne in telefonske službe pri pomočni pošti Remšnik. Dne 29. januarja t. l. je bila pri pomočni pošti Remšnik uvedena brzojavna in telefonska služba.

— Za poznavanje narave. Prirodoslovno društvo v Ljubljani opravlja zelo potrebno naloge, širi poznavanje narave s časopisom »Proteus« med najširšo plastino prebivalstva. Popularizirajo, približajo vedno čim bolj ljudem, da stopi tudi nestrokovnjak v neposredni odnos do znanosti, bi moral biti stremeljenje znanstvenikov, ne pa da zaklepa svojo učenost pred svetom in prezira neuke ljudi. Prav zaradi tega je treba opozarjati na delo našega Prirodoslovnega društva, ki prireja stalno tudi zanimiva poljudna predavanja. »Proteus« ni ne moglo izdati brez poštvenostnosti nekaterih znanstvenikov in svojih članov, ki sodelujejo pri listu. Pravkar je izšla dvojna 9-10 številka, ki vsebuje zopet mnogo zanimivega gradiva. Urednik prof. Pavel Grošelj opisuje potovanje po Italiji, prof. R. Bačar piše o potovanju rib, univ. prof. M. Rebek je prispeval nadaljevanje poljudne razprave o molekuli in atomu, Tilda Herfort je pa napisala lep članek z opisom iz narave. Tiskanje je na dobrem papirju ter bogato ilustrirano.

— Potovanje v London dne 23. februarja 1939. Ministrstvo financ je udeležencem potovanja v London, ki se bo vršilo 23. februarja izdalo odlok št. 4393 od 21. januarja 1939, da jim za prekrbo potnega lista ni treba predložiti davčnega potrdila o plačilih davkih in rešenju 4683-VII od 24. januarja 1939, da se more udeležencem tega potovanja razen plačane aranžmana (to je prehrane, hotela in vozovnice) prodati tuja plačilna sredstva na potni list in sicer po 5000 (pettisod) din za osebo. Udeleženci, ki ostanejo v Parizu, morejo kupiti tujih plačilnih sredstev do 2 tisod din za osebo.

— Tekma lasničarjev. V Subotici je bila v nedeljo zvečer tekma lasničarjev v vodni in marsejski ondulaciji. Tekme so se udeležili lasničarji iz vse države. Prvo nagrado je dobil Todor Gvozdanović iz Beograda, drugo pa Aleksander Meznarić iz Zagreba.

— Sindikat za trgovino z Jugoslavijo v Londonu? V londonskem City je baje pokrenjena akcija za ustanovitev sindikata za trgovino z Jugoslavijo. Sindikat naj bi poskrbel, da bi Angleži kupovali več jugoslovenskih pridelkov in da bi se tako povečala trgovina med Jugoslavijo in Anglijo. Na drugi strani bi si pa sindikat prizadeval plasirati čim več angleškega kapitala v Jugoslavijo. Angleški denar naj bi se porabil prvenstveno za javna dela v Jugoslaviji in za financiranje velikih nabav Jugoslavije v inozemstvu.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo stanovito, deloma oblačno vreme, toplo z zraka se bo nekoliko dvignila. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Kumboru 19, v Splitu 18, na Rabu in Visu 17, v Sarajevu in Dubrovniku 10, v Zagrebu 8, v Ljubljani 7,2, v Beogradu 7, v Mariboru 6,9. Davi je kazal barometer v Ljubljani 775,6 temperatura je znašala —3,8, na aerodromu —6,2 stopinj.

— Ponesrečenel. V bolnico so prepeljali davi mesarskega pomočnika Klepa Alojzija iz Strazišča pri Kranju, ki je padel po stopnicah in se hučo potolkel po glavi. — Posestnikov sin Ivan Predalič iz Strahomerja pri Tomišlju je podiral v gozdu debelo drevo, ki mu je padlo na desno nogo in mu jo zlomilo. Posestnikov sin Rudolf Skubic iz Bičja je padel s kozolca in si zlomil desno nogo v kolku. — Mizarja Franca Dežmana, zaposlenega v delavnici cestne železnice je pograbil stroj in mu poškodoval prste na desni roki. — V bolnico so prepeljali tudi 4 letnega posestnika kovega sinčka Petra Kosirja iz Most pri Komendi, ki je padel s peči in si zlomil levo nogo.

— Pijan padel v morje in utonil. V nedeljo ponoči sta se odpeljala brata Mate in Marko Pirja iz vasi Jezera blizu Sibenika na morje loviti ribe. S seboj sta vzela več litrov vina. Po polnoči sta se ustavila blizu obale in legla spat. Ko se je Marko zgodaj jutraj prebudil ni bilo njegovega brata nikjer. Ribski ladja je bila že daleč od obale. Ta čas, ko sta ribiča spala, je zapihal močan veter in odnesel ladjo na morje. Mate, ki je bil precej pijan, je padel v morje in utonil. Njegov brat je ta čas mirno spal na ladji.

— Z glavo plačano šalo. V banaški vasi Sv. Nikola so dobili nedavno električno razsvetljavo. Mizar Slavko Zrnc se je ho, tel pošaliti pa je ovlj električno žico okrog ključavnice na vratih. Potem je povabil k sebi goste in vprico njih je hotel poskusiti učinek električnega toka. Tok je bil pa tako močan, da ga je na mestu ubil.

— Samomor zagrebaškega delavca. Včeraj jutraj so našli v Zagrebu obelenelega delavca Franja Berkovića. Pokojnik je živel v težkih gmočnih razmerah in zato je obupal nad življenjem.

— Iz Turčije je prišel med svoje umret. V muslimanski vasi Dolni v tuzlanskem okraju so imeli v nedeljo veliko veselje v hiši starega Meha Jabukovića. Pred 40 leti se je izselil njegov brat Habi v Turčijo, ker ni hotel ostati pod avstrijskim režimom. Svoji materi je pisal samo enkrat, potem se pa ni več oglašil. Vsi so mislili, da je že umrl. V nedeljo se je pa naenkrat pojavil v domači vasi. Ko so ga vprašali, kaj ga je privedlo po tolikih letih v rojstni kraj, je odgovoril, da je prišel med svoje umret.

Iz Ljubljane

— Ij Se dva potresna sunka. Včeraj smo poročali, da je seizmograf na ljubljanskem Meteorološkem zavodu zaznamoval v noči na ponedeljek in včeraj jutraj 4 potresne sunka ter da sta bila dva močnejša. Oddaljenost potresa včeraj jutraj je znašala približno samo 100 km. Ob 11.40 je aparat zaznamoval zopet potres, pa tudi ponoči eno minuto po 2. uri se je zemlja še tresla. Zavod ponovno prosi, naj bi mu ljudje, ki so čutili potres, opisali svoja opazovanja. Dopolni ni treba frankirati.

— Ij Uprava električne cestne železnice obvešča potnike, da je ukinila postajališče pri Orlovi ulici na Dolenski cesti. Vozovi se bodo ustajali pri dolenski mitnici v obeh smereh vožnje. Dalje se opusti postajališče na Šmartinski cesti pri Bolgarski ulici, ki se preloži na križišče Masaričkove in Jenkove ulice.

— Ij Nova senzacija na Viču. Vič kot predmestje nekdanje male Ljubljane je slovel po svojih prebivalcih in pa po njihovem udeleževanju na vseh popriških javnega delovanja. Doživeli smo nešteto senzacij v zadnjem desetletju. Ena največjih senzacij je bila, da se je pričel tramvaj zopet ustajati pred znano gostilno pri Pirnatu, drugo senzacija je bila v petek, ko smo pričakovali ministra za telesno vzgojo naroda Maistrovića, ki je objubil, da bo posestil viškaška Sokola in si ogledal njegove prostore. Žal nam je bilo, da g. minister ni prišel na Vič, kjer bi lahko občudoval priprave za veliko jubilejno maskarado, ki bo letos pod devizo Tabarin Paris—Ljubljana na pustno soboto 18. t. m. Več o tej elitni prireditvi bomo poročali v prihodnjih dneh. 59-n

— Ij Dolenski most ima zopet uro. Ob premavljanju tramvajske proge so lani odstranili električno uro na karloškem mostu, ki pa je tam zelo potrebna. Sedaj so po dolgem moledovanju uro vendarle spet namestili nazaj in sicer na drugo stran mostu, da je bolj vidna.

— Ij Za vzdrževanje ljubljanskih cest potrebni gramoz dobiva mestna občina v prvi vrsti iz svojih lastnih kamolomov v Lanišču in Kamni gorici pri Dolnicah. Ta gramoz je res kvaletetno in prvovrstno gradivo, vendar bodo pa za pripravljavanje tega gramozu samo delavci in vožnje veljale nekaj stotisoč dinarjev. Poleg tega gramoz pa potrebuje ljubljanska občina še za okrog 1 milijona din navednega in kvalitetnega gradiva za vzdrževanje in gradnje cest ter je v ta namen razpisala dražbo gradiva iz gramoznic in prodisti na 1. marca ob 9., dražbo gradiva iz kamolomov pa 2. marca ob 11. na tehničnem oddelku v kresiji. Razpis licitacije bo objavljen v prihodnjem »Službenem listu«.

Danes ob 20. po znižanih cenah „VIVA VILLA“ (Robin Hood iz Mehike) KINO MOSTE

— Ij Koncert Delavskega glasbenega društva. Delavsko glasbeno društvo priredi v sredo 8. t. m. ob osmih zvečer v veliki dvorani Delavske zbornice v Ljubljani, pevski koncert. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1923 in je delovalo do leta 1928. Takrat pa so morali mnogi vodilni člani za zaslužkom v druge kraje, in je društvo prenehalo delovati. Leta 1936 je sedanji predsednik zbral nekaj starih pevcev, ki so šli na delo, da društvo obnovi, kar se jim je tudi posrečilo. Društvo je v tem času imelo mnogo zaprek ker ni imelo finančnih sredstev, vendar pa je velika požrtvovalnost članov pomagala, da je društvo obstalo do danes. Sedaj šteje društvo 30 rednih članov. Na koncertu se bodo pele delavske, slovenske in koroške narodne pesmi. Zbor vodi Vračko Anton. Ker je društvo v denarnih stiskah vabimo, vse ljubitelje petja, da se koncerta polnoštevilno udeležijo. Koncert bo 11. februarja ob 20. ponovljen v restavraciji Kratky v št. Vidu. Delavsko glasbeno društvo. 58-n

— Ij Konec prahu na ljubljanskih cestah? Z magistrata nam poročajo, da prične ljubljanska mestna občina sama izdelovati katran. Z njim hoče urediti ceste tako, da ne bi več imeli nadležnega prahu. Mestno poglavarstvo je v ta namen razpisalo licitacijo v skrajšanem roku 7 dni za težaška in zidarska dela za zgraditev destilačne naprave na svetu mestne plinarne v Mostah v bližini tovarne »Saturnus«. Stroški za dela so preračunani na 200.000 din, razpis bo pa objavljen v prihodnjem »Službenem listu«.

— Ij Pravno razmerje med starši in otroki, javno predavanje odveta dr. Darka Černeja, se vrši v četrtek 9. t. m. ob 20. uri na ženski gimnaziji, Bleiweisova cesta. Predavanje priredi Splošno žensko društvo v okvirju svojega vsakoletnega tečaja »Vzgoja matere«. Dobrodo, šli! Ne samo matere, marveč tudi očeti!

— Ij Družabni večer banovinskih uslužbencev, ki je bil v soboto v dvorani hotela Metropol, je tudi letos lepo uspel. Poleg množične udeležbe uradništva so ga obiskali tudi gg. ban, podban in načelniki oddelkov banke uprave z damami. Za program sta skrbeli godba »Sloga« ter mešani pevski zbor banovinskih uslužbencev. Večer je potekel v najlepšem razpoloženju.

— Ij Predporedna vstopnice za Mškovo tragedijo »Grohar«, ki jo uprizori »Mškova igralska skupina« v soboto 11. t. m. se prične že jutri v sredo pri blagajni v veži pred franciskansko dvorano in sicer od 10. do 12. Sedez dobite že od 6 din navzgor. Dijaštvo in vse ostale, ki reflektirajo na stojišča, prosimo, da si jih pravčasno oskrbi, ker jih je malo na razpolago.

— Ij Pri ljubljanski Sadjarski in vrtnarski podružnici bo predaval v sredo 8. t. m. ob 19. v kemijski dvorani I. realne gimnazije (realke) v Vegovi ulici (prišilje)

TRIUMF ČESKE FILMSKE UMETNOSTI! Film, ki po svoji lepoti prekaša vse dosedanje češke umetnine kakor: »Hordubalov« — »Nedolnost« — »Kjeplina« i. t. d.

V gl. vlogi: Jiřina Stepaněková

Pokroviteljstvo nad tem filmom, ki se predvaja prvič v naši državi v Ljubljani je prevzel g. češki konzul inž. STANISLAV MINJOVSKI.

KRIŽ OB POTOKU

KINO UNION, tel. 22-21 — Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Hitite z ogledom da ne zamudite tega filma!

g. inž. Vilko Masten »O življenju vrtnih rastlin«. Predavanje bodo pojasnjevali sli, ke. Člani in gostje vabljene. Vstop prost.

— Ij Ženski odsek »Sotec« v Ljubljani ima svoj četrti družabni večer s plesnimi vajami prih. četrtek 9. t. m. ob 20. uri v Trgovskem domu. Vabimo vse dosedanje obiskovalce naših večerov s prošnjo, da pridejo točno ob določen uri, ter da pripeljejo s seboj še druge plesnih vaj železne gospe — gosposdince. Piese vodi mojster Jenko — svira Sokolski jazz. Pridite polnoštevilno — ne zamudite lepe prilike. Ženski odsek »Sotec«.

— Ij Teden rodiljskih vetrov na Begradu. Drevi bo predaval g. Rudolf Koblica o tem »Vzgojne ovire in napake se, danega časa.« Predavanje bo ob 20. zvečer v šolski telovadnici, Vstopnine ni.

— Ij Razstava bolgarske fotografije. Pod pokroviteljstvom Jugoslovensko-bolgarske lige v Ljubljani se vrši od 8. do 19. februarja t. l. v Jakopičevem paviljonu razstava fotografij bolgarskega foto. umetnika G. Spasa Toteva iz Pazardžika. Otvoritev razstave bo v sredo 8. t. m. ob 15. Ljubitelje lepe fotografije in prijatelje bolgarske bolgarske naroda vabimo, da si zanimivo folkloristično razstavo ogledajo. Razstavljene slike, ki jih je 180, prikazuje, jejo v glavnem prizore iz bolgarskega kmetijskega življenja.

— Ij O sodobnem ogrevanju prostorov na drevi ob 21. uri predaval inž. Vladislav Pečenko v predavalnici Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, sekcije Ljubljana, v Kazini na Kongresnem trgu 1/11. Vabljene člani in vsi, ki se zanimajo za ta tehnični problem. Vstopnine ni.

— Ij Mnogo presenečen je pripravljeno za planince, ki bodo posestili planinski ples akad. skupine SPD na pustno soboto 18. febr. v Trgovskem domu. Učinkovita dekoracija bo predstavljala gorsko okolje, a dve izvrstni godbi ter bogato založeni buffet. Vam bodo dali občutek domačnosti, kakor je to mogoče le na planinskih plesih. 52-n

— Ij Zveza akademsko izobraženih žen vabi članice na redni sestanek drevi ob 21. v klubski sobi kavarne »Uniona«: razgovor o prečinih vprašanjih žen v javni službi v zvezi s kongresom ZAIŽ v Beo, gradu.

— Ij Ukradena harmonika. Dijaču Marjanu Bričiju, stanujočemu v Strelški ulici je neznan zlikovec odnesel te dni 1800 din vredno, tritosono harmoniko, rdeče barve, ki ima meh iz črnega usnja. Tat je odnesel tudi kovček, ki ima zeleno prevleko. Pred nakupom se svari!

Iz Ljutomera

— Nameščenke legitimacije. Ker Pokojninski zavod ne bo izdal nameščenških legitimacij ali potrdil o zaposlitvi nameščencev, se obveščajo vsi privatni nameščenci, da se take legitimacije ali potrdila dobe pri občini, kjer nameščenci stanujejo. Eventuelna pojasnila daje Društvo privatnih nameščencev v Ljutomeru.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Preklic (izjave beseda Din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

DOPISI

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

POT DO SRECE knjigo in ostale informacije dobite zastoj, ako se obrnete na poznane psihografologa Karmaha, Zalec. 13.T

38 LETNA GOSPA želi dopisovati s sorodno dušo. Dopise na upravo »Slov. Nar.« pod »Platonino«. 453

STANOVANJA

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

TRISOBNNO IN DVOSOBNO stanovanje oddam 1. marca v Radečah pri Zidanem mostu. Pojasnila daje Hribovšek Albin, Trbovlje, Retje 7, železničarska hiša. 459

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

AKO PRODAJAS, KUPUJES OGLAŠUJ

V MALI OGLASNIK »SLOV. NARODA« NAJČENJEŠI IZDATEK

SPECERLJSKO TRGOVINO z bufetom in trafiko na ogli najprometnejše zagrebske ulice, brez konkurence, izvrstno idoč prodamo zaradi smrtnega slučajja s celokupno zalogo blaga in kompletnim inventarjem za solidno ceno. — Poslovničnica Pavleković, Zagreb, Illica 144. 297

DVE BRIVNICI!

naprodaj v velikem industrijskem kraju. Obe damsko in moško opremljeni, dobrodoči, radi preseliveti. — Ponudbo na »Jutrac« v Trbovljah pod šifro »Dve brivnici« 460

— Obstreli se je. V vasi Moravci pri Mali Nedelji se je v pljanosti ustrelil v desno nogo 16-letni posestniški sin Vorišč Anton. Prepeljali so ga v ptujsko bolnico.

— Doba obnih zborov. Začela se je doba obnih zborov, ko naša društva polagajo pred svojim članstvom obračun dela v preteklem letu. Najživahnije so v tem naše sokolske ednice, ki so povedni že imele občne zборе.

— Lepa maskarada. Ljutomerski Sokol je priredil svojo tradicionalno maskarado 1. februarja v šolskem domu. Na tem predpustnem ranjanju se je zbralo mnogo lepih mask ter prijateljev zblese glasbe, ki so tako v prijetnem razpoloženju zaključili predpustno ranjanje.

Iz Ptujja

— Tujski promet v mesecu januarju je bil izredno živahan. V tem mesecu je obiskalo Ptuj 147 tujcev, od teh 23 inozemcev. Izmed inozemcev je bilo iz Nemčije 17, iz Italije 3, iz Češke 1 in iz Rumunije 1 gost.

— Občni zbor Sokola se je vršil v sredo zvečer v zgornji dvorani Narodnega doma ob številni udeležbi članstva. Iz obširnih referatov, ki so jih podali posamezni funkcionarji, je razvidno, da so ostale vrste skokovstva trdne in da se je število članstva celo pomnožilo. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen dosedanj starosta brat dr. Šalamun, podstarosta br. Milko Senčar, tajnik Pertekel Karol, blagajnik Makoter, gospodar pa Nagelschmid Miško. Po obnem zboru se je razvila neprilijena zabava.

— Razširitev električnega omrežja. Električno omrežje se bo po razširitvi pri Sv. Vidu redaj razširilo tudi na občine Sv. Marjeta, Moškanjci in Sv. Marko. Prizadele občine so ukenile že vse potrebno pri banki upravi, da dobe primerno denarno podporo.

— Nepoščilni trgovci s čevlji. Orožniki so izsledili več krošnjarjev, ki so ponujali strankam v nakup čevlje. Orožniki so pri istih zaplenili več parov čevljev, za katere niso mogli pojasniti, od kod izvirajo. Prizadele se bodo morali zagovarjati pred sodiščem in pred obrtno oblastjo.

KINO MATA 21-24. ROBIN HOOD

Ob 21. uri PREMIERA za Ljubljenec Oxforda v glavni vlogi bavnega športnega filma Robert Taylor. Film o razburljivem življenju ameriškega študenta na univerzi v Oxfordu.

PREMIERA duhovite satire na ameriške bogataše in domišljave snobe! Dick Powel, Madeleine Carroll, Alice Faye, Bratje Ritz — najboljši komični trio! Vesel predpustni film! Ne zamudite! D A N E S ob 16., 19. in 21. uri! KINO SLOGA — tel. 27-30. V nemškem jeziku!

— Vlom. Tatovi so vlomili v vinko klet posestnika Jožefa Florjancića v Pregradu ter odpeljali en sod jabolčnika s 300 litri vsebine. Za vlomilci potvdujejo orožniki.

— Svinjski sejem. Na zadnji svinjski sejem je bilo pripeljanih 146 svinj, od teh je bilo prodanih samo 62. Cena prolenkom starim od 6 do 12 tednov je bila 160 din za komad. Debele svinje so se prodajale po 780 do 8 din, plemenke svinje pa po 650 do 7 tin za kg žive teže.

— Tatvine koles. V petek, ko je na tukajšnjem sodišču uradni dan in prihaja na sodnijsko mnogo ljudi zlasti iz okolice, sta bili iz veže sodišča ukradeni kar dve kolesi in sicer posestniku Francu Golobu iz Sobetinc in posest. hčeri Matildi Preložnik. Vsak trpi škodo okoli 1000 din. Tatvin koles na sodišču je bilo v zadnjem času že več. Zato bi bilo treba določiti na sodišču poseben zaprt prostor, kamor bi lahko stranke shranjevale svoja kolesa, da ne bi ostajala v veži brez nadzorstva.

— Nepredvidno ravnanje z orožjem. V nedeljo je bil 16letni viničarjev sin Anton Vorišč iz Moravcev s svojim prijateljem na lovu. Po nesreči pa se je prijatelj sprožil puška, tako da so šibre zadele Vorišča in mu težje poškodovale desno nogo. Moral je v bolnico.

Mariborsko gledališče

Torek, 7.: Zaprt. (Gostovanje mariborske drame v Ljubljani.) Sreda, 8.: Zaprt. Četrtek, 9.: ob 20.: Na ledeni plošči. Prvič. Red D. petek, 10.: ob 20.: Hlapci. Gostovanje ljubljanske drame.

Češka komedija na mariborskem odru. V. Wernerjeva že predanskim dobro uspešna komedija »Na ledeni plošči« se v Kočevju režiji letos prvič vprizori v četrtek 9. februarja za vrstni red D. Ker je pred dvema letoma prišla na vrsto že ob koncu sezone in je večina gledaliških obiskovalcev še ni videla, bo ta tudi na velikih odrih prodorno uspešna, izvrstna sodobna komedija češkega dramskega pisatelja —

Kako sem se rešila kože, ki je izdajala moja

"SREDNJA LETA"

vzlic mojih 50 let

»Vse moje prijateljice bi hotele vedeti, kaj sem napravila, da sem videti tako mlada. Pred tremi meseci sem slavila svoj 50. rojstni dan. Moje lice je bilo nagubano, polt brezbarvna in uvela. Videti sem bila res kakor žena v »srednjih letih«. Takrat pa sem čitala o ženah, ki so dosegle sijajne rezultate z uporabo kreme Tokalon, hranila za kožo. Čeprav sem imela le malo upanja, sem sklenila, da to poskusim. Redno sem vsak večer uporabljala rožnato kremo Tokalon, hranilo za kožo, vsako jutro pa sem se mazala s belim hranilom za kožo pred poudanjem. Že čez nekaj dni se mi je zdelo koža bolj sveža in čista. V enem tednu sem bila popolnoma prepričana, da sem videti mlajša. Zdaj po treh mesecih sem ravno tako presenečena kakor vse moje prijateljice, ki mi pravijo, da mi ne bi mogli nihče prisoditi več kakor 38 let.«

Rožnato hranilo za kožo Tokalon vsebuje »Bioceol«, ki ga je dr. Stejskal, profesor du-najskega vseučilišta, pridobil iz kože mladih živali — ekstrakt dragocenih vitainih elementov, ki popolnoma odgovarjajo onim v mladi, zdravi človeški koži. Krema Tokalon, hranilo za kožo, bele barve, brez masi, vsebuje očistočeno smetano mleka in oljivo olje skupaj z drugimi dragocenimi redilnimi sestavinami. Vporabljajte te dve kremi, hranili za kožo redno, pa boste imeli gladko, čisto kožo in Vaša polt bo dobila novo lepoto. Uspešni rezultati so popolnoma sajamentni, ali pa se vam takoj vrne denar.

KLISEJE ENO VEČERJNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

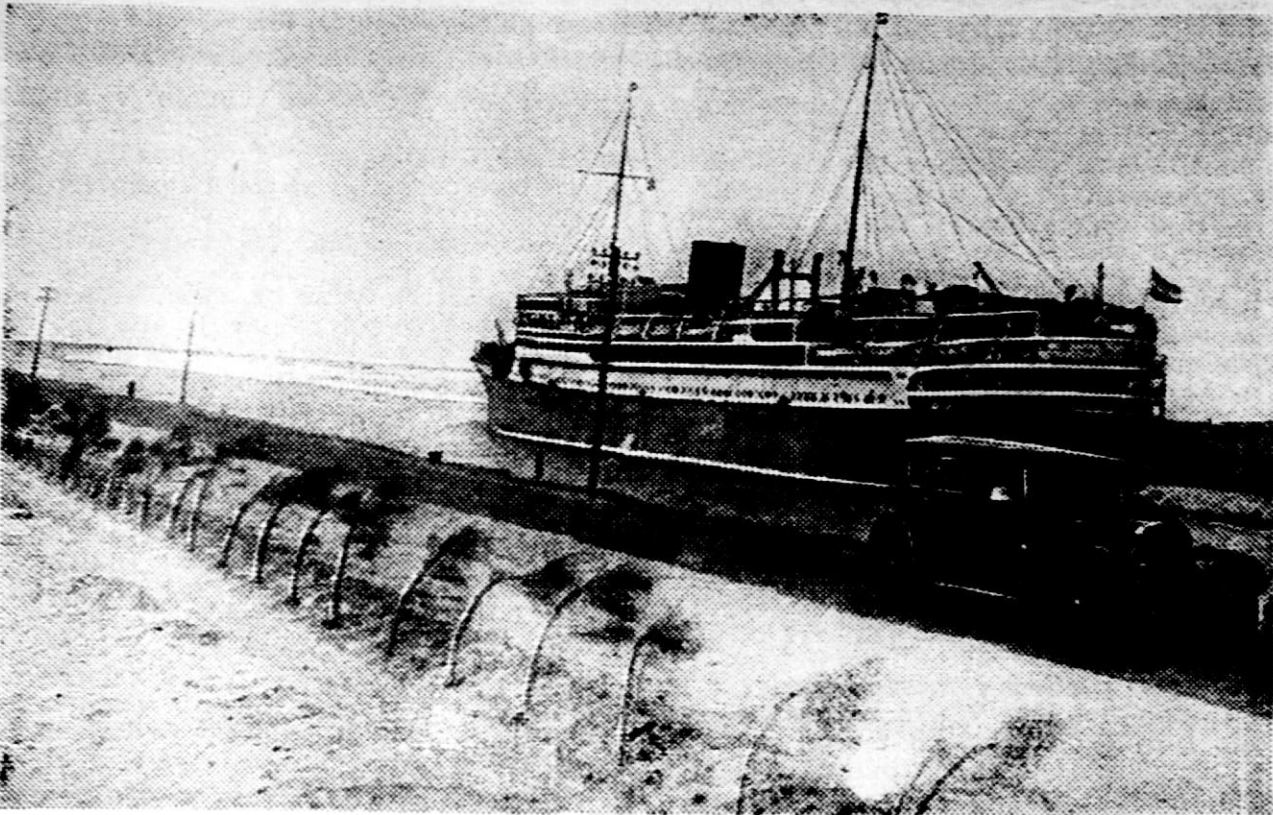
ŽIVALI

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

PLEMENSKO BLAGO lepo, več brejih svinj nemške pasme »Hesch«, pripuščeni k »importiranemu merjaku«, kakor tudi več plemenskih svinj in merjaskov iste pasme — odda Rudolf Krašovec, št. Vid pri Stični, na postaji. 296

Oblaki nad Sueškim prekopom

Ogromni dohodki družbe, ki je lastnica te važne morske poti — Italija življenjsko zainteresirana na Suez

Nenačni Chamberlainov in Halifaxov poset v Rimu ni zmanjšal napetosti med Italijo in Francijo. Ena spritih latinskih sester brani svoj položaj v okviru evropskih veselil, druga pa skuša zboljšati ga, sklicujoč se na naravno pravo bojevitost. Italija bi rada utrdila položaj svojega mladega imperija okrog Sredozemskega morja in v Afriki. Ima tudi svoje interese v Mali Aziji, toda ti spadajo že med tako zvane maksimalne zahteve, v katerih je obsežno utrčitev Ceute kot protutežja an gleskega Gibraltarja, dalje koridor iz Libije v Abesinijo in podobni na daljšo dobo raztegnjeni načrti.

Odločno pa zahteva Italija Tunis ali pa vsaj temeljito revizijo novega sedanega statuta v njeno korist. Zahteva tudi Džibuti, v sedanjem položaju edino zgrajeno abesinsko pristanišče in obenem strategično važno pozicijo pri ožini Bab-el-Mandeb, katero strazi na drugi strani angleški Aden. V prvi vrsti pa zahteva Italija svoj vpliv v upravi Sueškega prekopa, edine pomorske poti, ki veže matično deželo z njeno vzhodno afriško državo. To je udobna in kratka pot, toda razmeroma draga pri sedanjih visokih pristojbinah.

Anglija ima velik vpliv v upravi Sueškega prekopa, Francija ima v nji večji vpliv, toda pravno prav za prav ne moreta ugoditi italijanskim zahtevam. S pravniimi sredstvi nihče na svetu ne more prisiliti Compagnie Universelle du Canal de Suez, da bi znižala prispevke za pot skozi prekop. Po statutu iz novembra 1889, ki jih je izrečno potrdilo Društvo narodov, je ta družba prav za prav suverena, povsem neodvisna in v njenih rokah ni samo uprava prekopa, temveč tudi 500 m široki pas na obeh obalah. In družba nima niti najmanjšega namena odstopiti komurkoli do suverenosti, vsaj ne zlepa. Sueški prekop nikoli ne more postati predmeta, s katerim bi diplomati pod roko sklepali kupčije, je izjavil podpredsednik družbe.

Družba Sueškega preliva

Predstavnik družbe je upravni svet, ki šteje 32 članov. 21 od teh je Francozov, 10 Angležev in 1 Holanec. Pred vojno je bila zastopana v upravnem svetu tudi Nemčija, ko pa je izgubila kolonije, je izgubila tudi mesto v upravnem svetu Sueškega prekopa. Italija je že davno poslavila zahtevo po zastopstvu v upravnem svetu družbe, ki je morala plačati za vsakega vojaka in za vsako tono v Abesinijo poslanega tovora pripadajočo pristojbino. Italija se zdaj plačuje pristojbine za vsakega kolonista, za vsakega vojaka posadke in za vsak stroj, ki ga pošlje v svojo kolonijo. Zato izjavlja, da je anahronizem, da bi bila uprava tako važne mednarodne poti poverjena zasebni družbi. Toda statut bi se moral izpremeniti samo s soglasjem egiptiske vlade, kateri naj nekoč pripade prekop, če bi ga znova ne dala odkupiti za nadaljnjih 99 let zlasti če ostane prekop tako vroča last.

Družba prejema letno na prispevkih okrog 900 milijonov frankov. To je skoraj toliko, na kolikor je bila zadnje ocenjena v bilanci vrednost prekopa z vsemi napravami. Ocenili so ga namreč na 928 milijonov frankov. Družba plačuje mastne dividende, razen tega ima pa še 1119 milijonov frankov rezerv, tako da bi lahko brez vsake obremenitve delničarjev z lastnimi sredstvi zgradila ves prekop z vsemi napravami, če bi ga nepričakovano katastrofa uničila. Zadnje je izplačala na

dividendah družba 522 milijone. Na vsako delnico je odpadlo po odbitku davka 378 frankov. Za tiste, ki imajo delnice od začetka, ko so bile po 250 frankov, je to že lepa dividenda. Tudi če računamo, da so bili zlati franki proti sedanjim, že večkrat devalvirani. Toda kdor kupuje zdaj delnice kot vrednostne papirje — sicer so pa redko na trgu ki ga družba kupuje — zdaj delnice — mora plačati okoli 20.000 frankov za vsako in s tem se seveda obrestovanje zanj močno zniža.

Delnic je 800.000. Od teh jih ima angleška vlada in kralj 353.204. Ostale so skoraj izključno v francoskih rokah — normalno in rokah malih francoskih delničarjev ki jih ima vsak izpod 10. Toda gospodar družbe so francoski finančni ma-

gnati, ki imajo bodisi sami večino delnic, ali pa razpolagajo z zaupanimi jim delničarji. Občnega zbora se lahko z glasovalno pravico udeležijo kdor ima najmanj 25 delnic. Kdor ima ali zastopa najmanj 100 delnic, lahko postane upravni svetnik, kar pomeni 325.000 frankov letnih dohodkov. Za lastnika največjega portfelja delnic velja predsednik francoske zavarovalnice La Providence Andre Burin de Rosieres, seveda za angleškim kraljem in angleškim državnim zakladom. Predsednik Sueške družbe je za zastopnik tvornice orožja Schneider Creusot markiz de Bobue, resnični in odločni čimtelj je pa generalni ravnatelj de Montplanet. Edini pravi strokovnjak v upravnem svetu je bivši mornariški inženjer Max Bahon.

Anglija na zlatem dnu Sueza

Anglija je prišla na zlato dno Sueza prav za prav po golem naključju. V času, ko so prekop gradili, ni imela posebnega veselja do udeležbe, šele ko se je pokazalo, kolikšnega pomena bo za njo in kako dobičkanostno je to podjetje, je spoznala, kaj je zamudila, ko je leta 1875 egiptski kadij Ismail paša prunil Franciji svoj ogromni portfelj in Francija ni imela dovolj denarja, da bi ga odkupila, je izkoristila Anglija ugodno priliko, za katero je bil zvedel izjavitelj »Pall Mall Gazette« Greenwood. Državna in kraljeva osebna blagajna nista imeli na razpolago toliko denarja, toda Rothschild je radevolje pristopil na pomoč s posojilom 4.000.000 funtov sterlingov, za katere je Anglija dobila portfelj v nominalni vrednosti nad 3 milijone 600.000. To je bila zelo dobro naloga, saj je donosala obenem visoke obresti in veliko moč. Za Italijo je podoban položaj eden izmed življenjskih vprašanj imperija. Kakšno ceno naj plača zanj, pa spada tudi v ta kompleks problemov. Morda spada tudi to v kompleks problemov, ki bodo odločali o svetovnem miru.

Drevi gostovanje mariborskega gledališča

Pod spretnim vodstvom upravnika dr. Brenčiča goji mariborsko gledališče v prvi vrsti dramo

Ljubljana, 7. februarja

Minili sta dve desetletji intenzivnega gledališkega dela, preko odra so šle številne predstave in marsikatero gostovanje Rusov, Čehov, Francozov, Angležev, Nemcev in Japoncev ter posameznih igralških gostovanj članov inčimskih in tuzemskih odrov — tudi mariborski so bili med njimi — toda vse doslej je nismo imeli prilike, da bi pozdravili celokupni ansambl mariborskega gledališča na našem odru.

Dr. RADOVAN BRENCIČ, upravnik mariborskega gledališča

Dvajsetletnica naše drame je dala skupno s spominsko obeliskno Cankarjeve smrti povod, da bomo končno videli in slišali Mariborčane, kar bo zanimiv in obenem tehten kulturni dogodek.

Ob tem prvem gostovanju mariborskega gledališča pri nas ne smemo zamuditi prilike, da ne bi predstavili njegovega dela in njegovih glavnih gledaliških faktorjev našemu občinstvu. Mariborsko gledališče je poleg ljubljanskega edino slovensko gledališče, ki goji umetnost z resnobno poklicnega dela. Na celu tega zavoda stoji že 17 let njegov upravnik dr. Radovan Brenčič. Na njem sloni nemajhna odgovornost in skrb voditi zaupani mu zavod

v skladu z vsemi danimi mu sredstvi, ki so bila včasih tako majhna, da je večkrat pretel gledališču trenutke, ko bi bilo treba zapreti postojanko naše slovenske kulture na severni meji. Težka in pretežka je bila takrat naloga dr. Brenčiča, toda z vsem naprom volje, z vso zavezanostjo Slovenca in vso ljubeznijo kulturnega delavca, ki ni samo uradnik, ki mora vršiti svoje posle, temveč tudi čuteč človek, ki kotenini z vsem svojim organizmom v zavodu, je vedno našel sredstva in rešil gledališče pred tem, da bi ga zaprl.

Pod vodstvom dr. Brenčiča goji Maribor predvsem dramo, našo domačo in inozemsko, klasiko in moderno in stremi za tem, da bi dal občinstvu vse dosegljivo in vredno v čim lepši obliki. Poig drame se močno uveljavlja tudi opereta in v zadnjem času opera. Dr. Brenčiču je treba priznati, da je ustvaril v danih razmerah — Maribor je precej manjši od Ljubljane — vse, kar je bilo v njegovih močeh.

V vseh teh letih njegovega dela sta bila upravniku močna opora oba brata Kovič, Jože in Pavel. Jože Kovič je vrhovni režiser gledališča, Pavel režiser, oba pa sta poleg tega tudi karakterni igralca. Poleg Kovičev zavzema vidno mesto kot režiser in igralec Vladimir Skrbinek, ki je bil član varadinskega, splitskega in skopljanskega gledališča, kjer se je uveljavil deloma kot igralec, operetni tenorist in režiser. Med igralci, ki jih bomo videli v torek na našem odru naj imenujemo tudi našemu občinstvu iz kritik že dobro znana imena: karakterno igralko Zakrajškovo, mlado talentirano ljubimko Rasbergerjevo, Rasbergerja, Nakrsta, Gorinška, ki ga poznamo tudi kot pesnika otroških pesmi, Gorinškovo temperamentno Savino, začetnico Simčičevo ter Košto, Kostiča, Blaža, Verdonika, režiserja Malca, ki je začel svojo gledališko pot pred nekaj leti v Mariboru (pri nas je režiral »Vilajo pri Novari«), Črnoborega, Standerkeja (čigar dramatično delo »Prevara« bo prišlo v najkrajšem času na naš spored), Turka in Blatinika.

Ne smemo omalovaževati trenutka, ko nam bo predstavil mariborski ansambl eno izmed Cankarjevih umetnin, »Kralja na Betajnovcu«, saj nam bo dano videti,

kako daleč se je povzpela umetniška ravnen tega gledališča, najboljši merilo za njo pa je naš klasik Cankar, kajti ob m po njem se razvija naš igralški slog. — Komur je naša slovenska umetnost res pri srcu, ne bo zamudil tega večera, ko bomo pozdravili na našem odru mariborsko igralsko družino.

Velika, moderna Ljubljana! Pripravljena si kot južnoobmejni brat na sprejem brata iz naše severne obmejne trdnjave. Pripravljena si tudi tam, kjer se bratovska zavest za vzajemno kulturno delo izmenjava z radevolnostjo, kako bo Tvoj za več ko polovico manjši severni bratec v Tvojem Talijinem hramu predstavil Cankarjevega »Kralja na Betajnovcu«. Ni izključeno, da bo bolj ko vse drugo, naš radevolnost napolnila naše gledališče. Da bi le splošno radevolnost prevladala očetovska in bratska radevolnost nad svidenjem svojega dolgo let odločnega sina in brata!

Pa naj bo kakorkoli že! Naj bo naš sprejem Mariborčanov še tako prisrčen in gledališče magari prenapolnjeno, in naj tudi nasprotno, tri dni pozneje naš Maribor našo Ljubljano sprejme še tako slovesno in naj bo tudi mariborsko gledališče do zadnjega stojišča natrpano, pa čeprav večino iz radevolnosti, kako namreč ljubljanska drama na mariborskem odru podaja Cankarjeve »Hlapce«: vse to bo ostalo brez globljega odmeva, brez trajnega pomena, če si to prvo izmenično gostovanje Ljubljana-Maribor samo sebi ne postavi trdnjaki temeljev za spomenik, ki naj služi v dobro vsemu narodu. Če smo dozdaj proslavljali kaj ali koga drugega, je bilo opravičljivo, če je ostalo vse vkukaj le pri — proslavi. V bodoče pa bo treba tudi tu napraviti red.

Toda ravno z našim Cankarjem bi bili morali napraviti ta red že, ko je še pri njegovem življenju izšlo njegovo prvo kritično delo njegova prva obtožba in obsojda tedanjih razmer v slovenskem narodu. Opozoriti bi ga bili morali, da — ker že tedaj nismo imeli časa ali pravilnejše: nismo hoteli imeti časa, da bi se bili vsaj malo poglobili v smisel njegovih obsodb — naj nam naravnost pokaže določeno pot — poboljšanja.

Ker smo to jasno in določeno opozoritev še izza njegovega življenja opustili, bi bili morali to tem resneje nadomestiti takoj po njegovi smrti. Kakor vse kaže, tudi tega nismo storili. Ker če bi bili, bi si bili tudi svesti, kako Cankar zdaj zre na nas, kako zdaj presoja vse naše delo za — »narodov blagor«. In tedaj bi bili Cankarja pričeli po njegovi smrti proslavljati v duhu njegovih del. Naše Cankarjeve proslave bi bile v 20 letih morale postati — socialna dejanja! In sicer taka socialna dejanja, ki bi bila kot najspodnja podstava v današnji družbi sposobna nositi temelje za novogradnjo narodove prosvete. Ne več samo proslavljati, mi moramo Cankarja pričeti — doživljati! Kakor Kristusov na verskem, tako tudi Cankarjev na socialnem polju še ni bilo nikdar toliko tudi širok naše slovenske zemlje, kakor jih je baš v tej dobi Cankarjevih dragocenih proslav zgolj bežnega spomina, brez vsake globlje socialne vrednosti. Temu praznovanju za »narodov blagor« naj napravi to izmenično gostovanje ljubljanske in mariborske drame — konec! Konec, ki naj že s temi gostovanji postane začetek novemu vso Slovenijo obsegajočemu Talijinemu hramu in začetek Cankarjevega narodnega, socialnega in kulturnega doživljanja od najspodnejših ljudskih plasti navzgor. Gradiva za to je bilo za prvo silo že dovolj iznešenega v naših dosedanjih sestavkih, (po naslovom »Skrivnosti iz Talijnega hrama«), ostalo še sledi. Vporabo tega gradiva pa prepustimo našim mojstrom: idealistu Otonu Zupančiču in realistu Radovanu, ki bosta v dnevi 7. in 10. februarja imela priliko napraviti širšemu svetu manifestirati Cankarjev spomin z živim in za narod trajno živim Cankarjevim spomenikom.

Zveza srednje Evrope z morjem

V doglednem času bodo ladje s Severnega in Baltskega morja iztovarjale blago v bukareškem pristanišču. Med načrti vodnih cest v Rumunijo je tudi načrt zgraditve velikega pristanišča v Bukarešti in sicer z razširjenjem in poglavitvijo Dambovice, ki se izliva v pritok Dunava Argea. Tudi Argea bo plovev v večji meri kakor doslej. Nadaljni projekt velikega mednarodnega pomena ima pred oči zgraditev kanala med Črno Vodo, kjer se Dunav naglo lomi v pravem kotu proti severu, preden se izlije v Črno morje, in med Constanco. Ta kanal bo dolg kakih 50 km in po njem se bo skrajšala pot iz Črne Vode do Črnega morja za okroglih 275 km. Galac in Braila, sedanjí najvažnejši rumunski pristanišča za izvoz žita, bosta s tem povsem izgubili svoj pomen. Na drugi strani pa postane Constanca ne samo najvažnejše rumunsko pristanišče, temveč po zgraditvi novih pristaniških naprav

tudi najvažnejše pristanišče na vsem Črnem morju.

Novi del pristanišča bo zgrajen na jezuru Tašaul, ležečem 11 km severno od Constanca. In po prelivu skozi ozek pas zemlje bo zvezan neposredno z morjem. Že nad leto dni delajo tam žerjavji, da bodo lahko tudi največje ladje prihajale v pristanišče. O gradnji je odločilo v prvi vrsti to, da je prihod v dosedanje pristanišče Constanca zaradi pogostih viharjev težaven. Nasprotno bo pa novo pristanišče na Tašaulskem jezeru dobro zaščiten pred viharji po pasu celine. Novo pristanišče bo tudi matično pristanišče rumunskega oročarja.

Gradnja kanala Črna voda — Constanca je narečena na ovire, ker bo treba prekopati več hribov. Dela bodo prevzele rumunske tvrdke. Inozemske tvrdke bodo povabljen samo h gradnji za posebne naloge, v prvi vrsti za zgraditev jezov. Novi kanal bi pa mnogo izgubil na pomenu, če bi bil zgrajen po nemških načrtih levantiki kanal, ki bi vezal Dunav neposredno s Črnim morjem. Ta načrt predvideva zvezo med južnim pritokom Dunava Timok z Moravo ter zvezo Morave z Vardarjem, ki se izliva v Egejsko morje blizu Soluna. To bi seveda pomenilo, da bi se ves dunavski parobrodni promet na Sredozemsko morje obrnil pred Črnim morjem na jug, ker bi levantiski kanal skrajšal pot za več tisoč kilometrov.

Beda

na otoku Sv. Helene

Angleški otok Sv. Helena, na katerem je bil nekoč zaprt Napoleon po svojem padcu, je začel v zelo težak položaj po krizi svoje pletine industrije. Medse v predlinah lanu in tkalnicah dosežejo komaj 15 dni dnevno, in velik del prebivalstva otoka, na katerem živi 4.000 ljudi, je brez zaslužka. Angleška vlada je obljubila podporo tovarnam, da bi moglo znova v polnem obsegu obratovati in zaposliti vse delavce. Anglija hoče doplačevati enodnevno mezdo enkrat v 14 dneh za vsakega neporočenega delavca in eno mezdo tedensko za vsakega poročenega zaposlenega delavca pod pogojem, da bodo tovarne povisale moških mezd za 3 din, ženskam pa za 2 din dnevno.

Druga pomožna akcija naj bi bila zapolnitev gotovga števila deklet z otoka v angleških gospodinjstvih, kjer potrebujejo pomočnice, obenem naj bi dobilo siromašno prebivalstvo otoka enkratno večjo podporo.

Z vlakom iz Calaisa v Bagdad

Letos v oktobru bo že mogoče brez prestopanja prispeli z vlakom iz Calaisa v Bagdad. Železniška proga iz Tel Kečega do Sabuneha je bila izročena prometu že v januarju in kmalu bo podaljšana do Musula. Potem bo treba zgraditi samo še zvezo med Musulom in Baiem, končno postajo železnice, vodeče iz Bagdada. Čim bo izročena prometu vsa proga, bo končan boj, ki se je pričel pred 50 leti in ki spada tudi v ozadje svetovne vojne. Do čim so gradnje te proge od leta do leta odlašali, so organizirali tam razne avto-busne proge in zadnje čase je lahko potnik, ki se mu je mudilo, potoval tudi z letalom. Če je bila s tem gradnja železnice nekoliko potisnjena v ozadje, bo vendar imela svoj pomen vsaj za tovarni promet. Pa tudi potniški promet ima dobre zveze, kajti mnogi ljudje se raje vozijo čez puščine z luksuznim brzovlakom, kakor pa z razmeroma počasnim motornim vozilom.

Verjetno je pa tudi, da se bodo z vlaki raje vozili tisoči romarjev, potujočih v Mekko. Sirska stranska proga med Nisibinom na sirsko-turški meji in Tel Kečegom na meji Iraka je bila dograjena leta 1935. To železniško progo so zgradili Francozi. V Musulu bo pa zgrajen moderen kolodvor, dolg 1.000 m in širok nad 300 m. Hotel pri kolodvoru bo nudil potnikom vso udobnost, kar je morejeto zahtevali sredi puščine. Železniško progo, vodečo iz Bagdada ob Tigrisu do Baye, so zgradili pred svetovno vojno nemške tvrdke.

Iz Poljčan

Lepa priréditev. Jublejni deseti planinski ples tulaškega podružnice SPD je bil dobro obiskan. Posojilnična dvorana, kjer se je priréditev vršila, je bila svečasto primerno okrašena. Flesalci so se izvrstno počutili ob zvokih železničarske godbe »Drave« iz Maribora; za komične nastope pa so poskrbeli naši znani komiki gg. Ritonja, Franček Detiček in Koren. V sotorih je bilo poskrbljeno za vse potrebe. Poleg domačinov so obiskali prireditelj gostje iz Rogaske Slatine, Makol ter Sl. Bistrice.

Nicholas Silveri

Hiša groze

roman

Lucas se je premagaval, da so mu ustnice kar pobledele. Končno se mu je posrečilo nasmehniti se ji.

— Priznam, da ima vse zasluge, Elsa, — je dejal, — toda njegova objestnost je neznozna. Zdi se mi, da preveč zahteva od naju. Kaj hočeš zdaj storiti?

Advokat ni odgovoril. Njegova dejanja so govorila zanj. Vzel je kos vrvice, ki je bila malo prej padla iz mornarjevega žepa, potem je pa ukazal Hopkinsu, naj sklene roke na hrbtu, in krepko mu jih je zvezal.

— Mislim, da je vse jasno, — je dejal Cable, ko je stopil od zvezanega mornarja. — Hopkins je nevaren mož. Bolje bo, če se zavarujemo pred njim. Tebe prosim, da ostaneš tu pri njem, jaz pa pojdem znova preiskat hišo.

— Čemu? — se je zarežal Lucas.

— Poiskati hočem omario, iz katere je vzel rubine, kakor zatrjuje sam. Sicer pa ne vem, če nima tu v hiši pomočnika. Morda je koga privedel s seboj. Zločin redko stori en sam človek, če se čuti v družbi svojega pomočnika varen. Morda,

vse je mogoče. Skratka, mislim, da bo dobro še enkrat preiskati hišo.

— Ni tudi izključeno, — je pripomnil Lucas z očitno škodoželjnostjo, — da se vrneš s pravljico, da si bil napaden in da ti je nekdo dragulje ukradel. Pazi na to, Elsa.

— V tako nevarnost ne bom šil, — je odgovoril advokat.

Vzel je iz žepa rubine in jih izročil Elsi Macdonaldovi, rekoč:

— Upam, da temu ne boš ugovarjal!

Komaj viden nasmehek je skrivil Lucasove ustnice. To je bil njegov edini odgovor. Potem je pa advokat stopil k vratom, jih odprl in izginil v črno temo v veži.

Zakaj se je bil odločil za ta korak, tega si niti sam ni znal pojasniti.

Najprej je posvetil z žepno svetilko na stene prostrane veže in na stopnišče, ki se je izgubljalo šele v visokem stropu, potem je pa znova prisluhnil plesu nevihte zunaj. Toda veter in dež sta ponehaval. Živa tišina, kakršna vlada v starih hišah, je zdaj izpodirala glasove od zunaj in obdajala advokata z globokim molkom.

Počasi je krenil proti širokemu stopnišču...

Cim je odšel John Cable iz knjižnice, se je takoj izpremenilo vedenje Guya Lucasa. Skomignil je z rameni, nekaj časa je hodil po sobi, potem je pa sedel dekletu nasproti in se mu nasmešnil.

— Od vseh noči, kar sem jih preživel v svojem življenju, je nocojšnja noč najudovitejša. Prividi mrličev, tajni hodniki in hiši stare, ugledne rod-

ne, zločinec v noči, rubini z Daljnega vzhoda, kaj ni vse to kakor roman?

Elsa Macdonaldova se je komaj vidno nasmešnila, odgovorila pa ni. Opazovala ga je z naraščajočim zanimanjem, kakor da igra na odru, ona pa sedi med gledalci. Lucas je opazil njeno sanjavoost, sklonil se je k nji in položil svoje roke rahlo na njene.

— Elsa, — je dejal, — ko se boš jutraj prebudila, pozabiš na vse in tudi na to, da se čutiš malo užaljeno, malo jezno zaradi nekaterih reči, ki sem jih storil in rekel. Toda priznati ti moram, da je znal Cable izveč iz mene najhujše.

Zadnja senca njenega nasmeha je izginila. Odvrnila je pogled, ki se je zdaj ustavil na mornarju. Sedel je sključen v naslanjaču in pogled njegovih drobnih oči se ni obrnil od njenega obraza. Naglo se je obrnila k Lucasu, rekoč:

— Krivico delaš gospodu Cablu. Imam ga zelo rada in ker ga poznaš ti mnogo dlje od mene, mislim, da ga moraš imeti še raje.

— Napaka je, — je odgovorila Lucas, — da vidiš vedno svetlejšo stran značaja vsakega človeka in v tvojih očeh je Cable junak. Mar ni tako? Ti ga resnično občuduješ, ker se je upal sam v terno?

— Občudujem ga, — je odgovorilo dekle, — v prvi vrsti zato, ker je moral premagati velik strah preden se je odločil za ta korak. Ti. Guv. nisi boječ. Tema v hiši ne pomeni tebi več nego slepcu, ki še nikoli ni videl svetlobe. Toda njemu — o, vem dobro, kaj pomeni niemu.

— Kako to?

— Ker sem preživljala isto, kar je preživel on. Najbrž bi se ti ne zahvalil, če bi mu rekla, da je boječ, kakor ženska.

— Tudi v tem si krivičen. Cable je iskren, hriavca ne zna igrati. Ali si že slišal kdaj iskrenejše priznanje od tistega, ki sva ga slišala iz njegovih ust, ko sva prišla za njim tja gori in ga našla samega v tisti strašni sobi? Odkrito je priznal svoj strah — vendar pa je ostal na svojem mestu. Mar ni to junaštvo, Guy?

— In kaj je dosegel s tem? — je vprašal Guy zaničljivo.

— Našel je rubine, — je odgovorila, — v abstraktnem pomenu je pa dosegel moje globoko občudovanje in zaupanje.

Njen glas je bil čimdalje hladnejši in osornejši, v zadnjem stavku je pa zazvenelo v njem nekaj, česar se je Guy Lucas ustrašil. Ozrl se je, da bi se prepiral, da-li ne more John Hopkins slišati njenih besed, in dejal je z zamolklim glasom zelo resno:

— Elsa, ko si prvič vstopila sem v knjižnico, ko sem te predstavil Johnu Cablu kot svojo nevesto — zakaj si to tajila? Mar tvoja pisma niso ničesar pomenila?

Hitro se je prijel za glavo. Nekaj časa je gledala v tla, potem je pa dvignila oči k Lucasu. — Bilo je v njih tisto, kar sem takrat čutila, — je odgovorila.

— In od tistega trenutka...